

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-610/16/4/20

Katowice, 3 listopada 2020 r.

Pan
Dariusz Wójtowicz
Prezydent Miasta
Mysłowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 27 kwietnia 2020 r. do 7 lipca 2020 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Miasta Mysłowice** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 7 lipca 2020 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 września 2020 r. przez Prezydenta Miasta Mysłowice i Skarbnika Miasta Mysłowice, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W zakresie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn.: „Przebudowa ulicy 3 Maja od granicy Miasta Mysłowice do ulicy Laryskiej” w 2018 r., stwierdzono zaniechanie zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych - ogłoszenia o zmianie ogłoszenia, pomimo wprowadzonych zmian w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, polegających na złagodzeniu warunków udziału w postępowaniu, dotyczących sytuacji finansowej lub ekonomicznej oraz zdolności technicznej lub zawodowej.*

Powyższym naruszono następujące przepisy art. 38 ust. 4a pkt 1 w zw. z dyspozycją art. 41 pkt 7, art. 22 ust. 1 pkt 2, art. 36 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2017 r. poz. 1579 z późn. zm.), które nakazują Zamawiającemu jednolite określanie warunków udziału w postępowaniu, zarówno w SIWZ jak i w ogłoszeniu o zamówieniu.

Niezamieszczenie ogłoszenia o zmianie ogłoszenia w BZP, w sytuacji dokonania w SIWZ zmiany poprzez istotne złagodzenie warunków dotyczących sytuacji finansowej lub ekonomicznej oraz

zdolności zawodowej i technicznej, mogło prowadzić do sytuacji, w której Wykonawcy potencjalnie zainteresowani udziałem w niniejszym postępowaniu podjęli odmienne decyzje, co do dalszego w nim udziału, w zależności od tego, czy zapoznali się wyłącznie z ogłoszeniem o zamówieniu oraz treścią SIWZ, czy też dodatkowo zapoznali się z wyjaśnieniami treści SIWZ, w których Zamawiający wprowadził tę modyfikację. Nie można zatem wykluczyć, że decyzję o złożeniu oferty mógł podjąć podmiot oferujący realizację zamówienia za cenę korzystniejszą niż cena podana w ofercie wybranej przez Zamawiającego, a w konsekwencji przedmiotowe zamówienie mogłoby zostać zrealizowane za niższą kwotą niż kwota jaką zapłacił Zamawiający. Tym samym, można mówić o zaistnieniu w niniejszym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wady, której po upływie terminu składania ofert, nie można już było usunąć w sposób zgodny z przepisami o zamówieniach publicznych i która winna była skutkować unieważnieniem tego postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 7 w zw. z art. 146 ust. 6 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, czego Zamawiający jednak nie uczynił.

Zamawiający w treści SIWZ oraz ogłoszeniu o zamówieniu określił następujące warunki udziału w postępowaniu dotyczące:

➤ sytuacji finansowej lub ekonomicznej:

„Zamawiający wymaga, aby wykonawca wykazał, że posiada: 1) środki finansowe lub zdolność kredytową w kwocie nie mniejszej niż 4.000.000,00 PLN oraz 2) ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż 6.000.000,00 PLN”

➤ zdolności technicznej lub zawodowej:

„Zamawiający wymaga, aby wykonawca wykazał, że: 1) wykonał należycie, zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończył nie wcześniej niż w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej jedną robotę budowlaną w zakresie budowy lub przebudowy jednego obiektu budowlanego liniowego (drogi), o długości min. 2000,00 m i szerokości min. 6,00 m na podbudowie z kruszywa łamanego, nawierzchni z betonu asfaltowego wraz z chodnikami i wjazdami do posesji z kostki betonowej brukowej, przy czym wartość (netto) roboty budowlanej musi wynosić nie mniej niż 4.000.000,00 PLN”.

W toku prowadzonego postępowania, jeden z potencjalnych Wykonawców, przed upływem terminu składania ofert, wystąpił do Zamawiającego z wnioskiem o wyjaśnienia treści SIWZ na podstawie art. 38 ust. 1 ww. ustawy. Wykonawca ten zwrócił się do Zamawiającego o zmianę zapisów w zakresie wymagań warunków udziału w postępowaniu poprzez zmianę wymaganej jednej roboty na dwie roboty budowlane, każda z nich o wartości 2.000.000,00 zł netto, obejmujące przebudowę drogi z nawierzchni asfaltowej wraz z robotami brukarskimi. Wykonawca swój wniosek uzasadniał tym, że wymagania Zamawiającego ograniczają dostępność do pozyskania zamówienia.

W odpowiedzi członkowie komisji przetargowej samodzielnie dokonali modyfikacji warunków udziału w postępowaniu, dotyczących sytuacji finansowej lub ekonomicznej oraz zdolności technicznej lub zawodowej, poprzez ich złagodzenie.

W wyniku powyższego:

- pkt 5.3.2.1. SIWZ otrzymał brzmienie: „środki finansowe lub zdolność kredytową w kwocie nie mniejszej niż – 3.000.000,00 PLN” – pierwotnie była wymagana kwota nie mniejsza niż 4.000.000,00 PLN.

- pkt 5.3.2.2 SIWZ otrzymał brzmienie: „ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na sumę gwarancyjną nie mniejszą niż – 4.000.000,00 PLN” – pierwotnie była wymagana suma gwarancyjna nie mniejsza niż 6.000.000,00 PLN oraz
- pkt 5.3.3.1 SIWZ otrzymał brzmienie: „wykonał należycie, zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończył nie wcześniej, niż w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej dwie roboty budowlane w zakresie budowy lub przebudowy jednego obiektu budowlanego liniowego (drogi) na podbudowie z kruszywa łamanego, nawierzchni z betonu asfaltowego wraz z chodnikami i wjazdami do posesji z kostki betonowej brukowej, przy czym wartość (netto) każdej roboty budowlanej musi wynosić nie mniej niż 2.000.000,00 PLN” – pierwotnie była wymagana jedna robota budowlana w zakresie budowy lub przebudowy jednego obiektu budowlanego liniowego (drogi), o długości min. 2000,00 m i szerokości min. 6,00 m na podbudowie z kruszywa łamanego, nawierzchni z betonu asfaltowego wraz z chodnikami i wjazdami do posesji z kostki betonowej brukowej, o wartość (netto) nie mniejszej niż 4.000.000,00 PLN.

Treść zapytań do SIWZ wraz z wyjaśnieniami modyfikującymi SIWZ w zakresie ww. warunków udziału w postępowaniu zostały zamieszczone na stronie internetowej Zamawiającego w dniu 2 lipca 2018 r. Dokonując modyfikacji SIWZ, Zamawiający nie zamieścił jednak na portalu BZP - ogłoszenia o zmianie ogłoszenia w zakresie modyfikacji warunków udziału w postępowaniu, dotyczących sytuacji finansowej lub ekonomicznej oraz zdolności technicznej lub zawodowej. Dlatego też Zamawiający nie przedłożył w toku kontroli - dowodu (wydruku) dokonania zmian w BZP w tym zakresie.

Stwierdzić natomiast należy, że każde wyjaśnienie, będące interpretacją rozszerzającą albo zawężającą „reguły gry”, które pierwotnie zostały określone w ogłoszeniu o zamówieniu, powinno być ujawnione dla możliwie szerokiego kręgu potencjalnych wykonawców. Taką jawność może zapewnić tylko jednolita i w każdym etapie procesu zgodna treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenia o zamówieniu.

Zaniechanie przez Zamawiającego zamieszczenia w BZP ogłoszenia o zmianie ogłoszenia modyfikującego warunki udziału w postępowaniu poprzez ich złagodzenie, stanowi naruszenie zasad systemu prawa zamówień publicznych, tj. zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców oraz zasady przejrzystości postępowania, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Ponadto, pismo z dnia 28 czerwca 2018 r. zawierające wyjaśnienia treści SIWZ, które jednocześnie zmodyfikowały jej treść poprzez złagodzenie ww. warunków udziału w postępowaniu, zostało podpisane wyłącznie przez niektórych członków komisji przetargowej. Natomiast modyfikacja treści SIWZ zamieszczona na stronie internetowej Zamawiającego została zatwierdzona przez Zastępcę przewodniczącego Komisji przetargowej, pełniącego do dnia 31 grudnia 2019 r. funkcję Naczelnika Wydziału Inwestycji w Urzędzie Miasta Mysłowice. Opisywana modyfikacja SIWZ nie została natomiast zatwierdzona przez Kierownika Zamawiającego lub osobę, której Kierownik Zamawiającego pisemnie powierzył wykonywanie czynności zastrzeżonych dla niego w ustawie.

Tym samym uznać należy, że opisywana zmiana treści SIWZ, która powinna była prowadzić do zmiany ogłoszenia o zamówieniu w zakresie określenia ww. warunków udziału

w postępowaniu została wprowadzona samodzielnie przez członków komisji przetargowej, którzy zgodnie z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w jednostce kontrolowanej nie byli do tego umocowani.

Zgodnie bowiem z Regulaminem postępowania w sprawach o zamówienie publiczne, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 51/17 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 1 lutego 2017 r.: Komisja jest zespołem pomocniczym Prezydenta, powoływanym do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności m.in. do „udzielenia wyjaśnień dotyczących treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia”. Natomiast rozstrzygnięcia postępowania dokonuje Prezydent, właściwy resortowo Zastępca Prezydenta, Sekretarz Miasta lub Skarbnik. Ponadto, ze schematu czynności i obiegu głównych dokumentów dotyczących zamówień publicznych (stanowiącym Załącznik nr 1 do Regulaminu postępowania) wynika, że: „zatwierdzenie SIWZ następuje przez: Prezydenta, właściwego resortowo Zastępcę Prezydenta, Sekretarza Miasta lub Skarbnika Miasta”.

Wyjaśnienia treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, do czego była uprawniona komisja przetargowa, stanowią jedynie uszczegółowienie, ewentualnie doprecyzowanie treści zawartej w SIWZ w zakresie przedstawionym przez wykonawców występujących z zapytaniami. Wyjaśnienia treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia służą bowiem jedynie doprecyzowaniu, rozwinięciu kwestii wynikających z postanowień SIWZ w celu przedstawienia ich celowościowego rozumienia, niedoprecyzowanych z różnych przyczyn, na etapie tworzenia specyfikacji.

W przypadkach, gdy wyjaśnienia nie wpływają na zmianę treści SIWZ lub ogłoszenia, a tylko uszczegółwiają tam znajdujące się postanowienia, Zamawiający może poprzestać tylko na wyjaśnieniach i nie dokonywać modyfikacji specyfikacji oraz nie publikować zmian w ogłoszeniu.

Nie ulega zatem wątpliwości, że wyjaśnienia i zmiana treści SIWZ, co do zasady są czynnościami o odmiennym celu i znaczeniu. Wyjaśnienie nie może stanowić podstawy wprowadzenia innego wymagania niż zawarte w pierwotnej treści SIWZ. Udzielenie przez Członków Komisji przetargowej wyjaśnień modyfikujących pierwotną treść SIWZ i złagodzenie warunków udziału w postępowaniu wykraczało poza uprawnienia komisji przetargowej oraz możliwość wynikającą z art. 38 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Mając na uwadze, że Wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, wykazał warunki udziału w niniejszym postępowaniu - w wersji złagodzonej, wprowadzonej samodzielnie przez członków komisji przetargowej w wyniku wyjaśnienia treści SIWZ, należy uznać, że odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi p. Bartłomiej Gruchlik – były II Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice, który na podstawie pisemnego pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Mysłowice dokonał wszystkich kluczowych czynności w opisywanym postępowaniu, w tym także zatwierdził wybór najkorzystniejszej oferty oraz udzielił zamówienia na rzecz tego Wykonawcy, poprzez podpisanie umowy o zamówienie publiczne Nr IW.272.3.12.2018 z dnia 28 września 2018 r.

- *W zakresie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane w zadaniu inwestycyjnym pn.: „Plac zabawowo - rekreacyjny w Kosztowach - MBO” w 2019 r. stwierdzono udzielenie zamówienia Wykonawcy, który nie wykazał spełnienia warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej, czym naruszono art. 24 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 26 ust. 3 i ust. 4 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.).*

Zgodnie z warunkiem udziału w postępowaniu, dotyczącym zdolności technicznej lub zawodowej, określonym w SIWZ (Rozdział VII pkt 3.2.1) oraz ogłoszeniu o zamówieniu (sekcja III.1.3): Zamawiający wymaga, aby: „Wykonawca wykazał, że: wykonał należycie, zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończył nie wcześniej niż w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, jedną robotę budowlaną obejmującą: budowę lub przebudowę lub remont chodnika lub ścieżki rowerowej lub ciągu pieszo- rowerowego o nawierzchni z kostki betonowej lub budowę lub przebudowę chodnika lub ścieżki rowerowej lub ciągu pieszo- rowerowego o nawierzchni asfaltowej. Przy czym, wartość (netto) tej roboty budowlanej musi wynosić nie mniej niż 400.000,00 PLN”.

W celu potwierdzenia spełnienia ww. warunku udziału w postępowaniu, Zamawiający żądał od Wykonawcy, którego oferta została najwyższej oceniona do złożenia w wyznaczonym terminie Wykazu roboty budowlanej (Załącznik nr 5 do SIWZ) wraz z podaniem: jej rodzaju, wartości, daty, miejsca wykonania i podmiotu, na rzecz którego robota ta została wykonana, z załączeniem dowodów określających czy te roboty budowlane zostały wykonane należycie, w szczególności informacji o tym, czy robota ta została wykonana zgodnie z przepisami prawa budowlanego, prawidłowo ukończona, przy czym dowodami, o których mowa, są referencje bądź inne dokumenty wystawione przez podmiot, na rzecz którego robota była wykonywana, a jeżeli z uzasadnionej przyczyny o obiektywnym charakterze wykonawca nie jest w stanie uzyskać tych dokumentów – inne dokumenty – w zakresie niezbędnym do wykazania spełnienia warunku udziału w postępowaniu, dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej.

Wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, wykazał w złożonym Wykazie robót dwie następujące roboty:

1. „Budowa boiska sportowego z placem zabaw i elementami małej architektury w ramach zadania „Budowy Szkoły w Borku Szlacheckim” – wykonanie utwardzeń z kostki brukowej i dojść do dróg o wartości 403.740,66 zł netto”.

Z treści referencji z dnia 30 października 2017 r. wynika natomiast, że w ramach ww. roboty referencyjnej zostały wykonane: roboty pomiarowe, rozbiórkowe, ziemne i przygotowawcze oraz utwardzenia z kostki brukowej i dojść do drogi powiatowej o łącznej wartości 403.740,66 zł netto.

2. „Zagospodarowanie terenów obiektów sportowych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 6 w dzielnicy Boguszowice Stare oraz w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9 w dzielnicy Zamysłów – wykonanie utwardzeń (chodniki) z kostki brukowej wraz z podbudową o wartości – 545.000,00 zł netto”.

Z referencji z dnia 15 sierpnia 2019 r. wynika, że zakres ww. roboty obejmował: wykonanie podbudowy pod boiska oraz bieżnie oraz utwardzenia (chodnika) z kostki brukowej wraz z podbudową o łącznej wartości 545.000,00 zł netto.

Tym samym, zakres robót przedstawionych przez Wykonawcę w dokumentach złożonych na potwierdzenie, że roboty budowlane zostały wykonane w sposób należyty oraz zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone, jest szerszy od rodzaju robót określonego przez Zamawiającego w warunku, tj. „budowy lub przebudowy lub remontu chodnika lub ścieżki rowerowej lub ciągu pieszo-rowerowego o nawierzchni z kostki betonowej”. Na podstawie złożonych przez Wykonawcę dokumentów potwierdzających, nie można zatem ustalić wartości wykazanych robót referencyjnych – odpowiadających zakresowi warunku udziału w postępowaniu, tj. utwardzeń z kostki brukowej (roboty te nie obejmowały bowiem wykonania nawierzchni asfaltowej), które zgodnie z ww. warunkiem udziału w postępowaniu winny wynosić nie mniej niż 400.000,00 zł netto.

W złożonym przez Wykonawcę poświadczeniu z dnia 30 października 2017 r. wyraźnie zostały bowiem rozróżnione: utwardzenia z kostki brukowej oraz dojścia do drogi powiatowej. Z dokumentów potwierdzających dotyczących roboty referencyjnej w poz. 1 nie wynika, że „dojścia do drogi powiatowej” wykonane zostały z kostki betonowej lub nawierzchni asfaltowej, czego Zamawiający w sposób jednoznaczny wymagał w warunku udziału w postępowaniu.

Nie można także stwierdzić, iż w ramach tego konkretnego zadania referencyjnego, wartość wykonania utwardzeń z kostki brukowej wynosiła w tym przypadku nie mniej niż 400.000,00 zł netto (czego także wymagał Zamawiający w warunku), natomiast wartość dojść do drogi powiatowej stanowi w tym przypadku jedynie 3.740,66 zł netto.

Także dokumenty potwierdzające złożone przez Wykonawcę w odniesieniu do roboty referencyjnej w poz. 2 nie pozwalają ustalić, że wartość utwardzeń z kostki brukowej (roboty te nie obejmowały wykonania nawierzchni asfaltowej) wynosi nie mniej niż 400.000,00 zł.

W tych okolicznościach, obowiązkiem Zamawiającego przed dokonaniem czynności wyboru najkorzystniejszej oferty było zatem skierowanie do Wykonawcy stosownego wezwania do złożenia wyjaśnień lub uzupełniania dokumentów potwierdzających spełnienie warunku udziału w postępowaniu, dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej, czego Zamawiający jednak nie uczynił. Obowiązek ten zachodzi po stronie Zamawiającego w każdym przypadku, gdy tego rodzaju oświadczenia lub dokumenty potwierdzające z jakichkolwiek względów są niejasne lub budzą wątpliwości.

Przyczyną nieprawidłowości było nierzetelne wykonywanie obowiązków przez członków komisji przetargowej.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi również p. Wojciech Chmiel – I Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice, który na podstawie pisemnego pełnomocnictwa udzielonego przez Prezydenta Miasta Mysłowice zatwierdził wniosek komisji przetargowej dotyczący wyboru najkorzystniejszej oferty.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami wykonującymi czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego po stronie Zamawiającego, w tym także członkami komisji przetargowej, w zakresie:

- obowiązku zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zmianie ogłoszenia, w każdym przypadku wprowadzenia zmian w treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia prowadzących do zmiany treści ogłoszenia

o zamówieniu, stosownie do art. 38 ust. 4a pkt 1 w zw. z dyspozycją przepisów art. 41 pkt 7, art. 22 ust. 1 pkt 2, art. 36 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.), które nakazują Zamawiającemu jednolite określanie warunków udziału w postępowaniu, zarówno w SIWZ, jak i w ogłoszeniu o zamówieniu oraz likwidowanie potencjalnych nieścisłości w tym zakresie;

- przestrzegania obowiązującego w jednostce Regulaminu postępowania w sprawach o zamówienie publiczne, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 51/17 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 1 lutego 2017 r., w szczególności w zakresie przyznanych uprawnień i podziału obowiązków pomiędzy pracownikami Urzędu Miasta dotyczących wykonywania czynności w postępowaniach o zamówienie publiczne, mając na uwadze art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.);

- obowiązku stosowania instytucji wezwania Wykonawcy do wyjaśnienia i/lub uzupełniania oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu w celu wykazania przez Wykonawcę, którego oferta została najwyżej oceniona, wartości robót referencyjnych odpowiadających zakresowi warunku udziału w postępowaniu, dotyczącego zdolności technicznej lub zawodowej, stosownie do art. 24 ust. 1 pkt 12 w zw. z art. 26 ust. 3 i 4 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.);

mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem Skarbu Państwa:

– *W sprawozdaniach z gospodarowania zasobem Skarbu Państwa za lata 2017 - 2019 nieprawidłowo wykazano powierzchnię nieruchomości zajętych bezumownie poprzez wykazanie jej w wysokości innej niż wynikająca z pism skierowanych do korzystających z nieruchomości o naliczeniu opłaty. Ponadto, w sprawozdaniu z gospodarowania zasobem Skarbu Państwa za 2019 r. nie wykazano wysokości dochodów uzyskanych z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, natomiast dane w zakresie wpływów z tytułu: dzierżawy, trwałego zarządu, użytkowania wieczystego wykazano w wysokościach obejmujących również dochody należne Miastu Mysłowice.*

Zgodnie z art. 23 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.), starosta sporządza roczne sprawozdanie z gospodarowania nieruchomościami zasobu i przekazuje je wojewodzie w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy. Zgodnie ze wzorem tego sprawozdania (zamieszczonym w BIP Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego), we wpływach z tytułu: dzierżawy, trwałego zarządu, użytkowania wieczystego nie uwzględnia się podatku VAT i opłaty należnej powiatowi.

W sprawozdaniu za 2017 r. powierzchnia zajęta z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości wynosiła 25 mb, natomiast zgodnie z przedłożoną do kontroli dokumentacją powierzchnia ta wynosiła 0,5152 ha.

W sprawozdaniu za 2018 r. powierzchnia zajęta z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości wynosiła 0 ha, natomiast zgodnie z przedłożoną dokumentacją powierzchnia wynosiła 0,2651 ha.

W sprawozdaniu za 2019 r. - dochód uzyskany z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości wynosił 0,00 zł, natomiast w tabeli wykazano powierzchnię zajęta z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości - 0,0512 ha, a osiągnięty dochód wynosił 183,97 zł. Ponadto, w sprawozdaniu za 2019 r. wykazano:

- dochody z dzierżawy z wysokości 30.368,59 zł,*
- dochody za trwałe zarząd w wysokości 22.269,76 zł,*
- dochody z tytułu użytkowania wieczystego w wysokości 5.285.635,75 zł.*

Natomiast zgodnie z ewidencją księgową do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz sprawozdaniem Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca 4 kwartału 2019 r., dochody Skarbu Państwa wynosiły następująco:

- z tytułu dzierżawy: 22.776,44 zł,*
- z tytułu trwałego zarządu: 16.702,32 zł,*
- z tytułu użytkowania wieczystego: 3.966.191,85 zł.*

W trakcie kontroli sporządzono korektę sprawozdania za 2019 r. w zakresie dochodów uzyskanych z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości.

Do dnia zakończenia kontroli sprawozdania za 2019 r. nie skorygowano o wartości wpływów z poszczególnych tytułów, tj.: dzierżawy, trwałego zarządu, użytkowania wieczystego.

Zadania w zakresie sporządzania projektów sprawozdań z gospodarowania nieruchomościami należały do pracowników Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami (do 2019 r. Wydziału Gospodarki Nieruchomościami). Nadzór w tym zakresie sprawował były i obecny Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 2

Sporządzić korektę sprawozdania z gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa za 2019 r. w zakresie wysokości wpływów z tytułu: dzierżawy, trwałego zarządu, użytkowania wieczystego, nie obejmujących dochodów należnych Miastu Mysłowice, mając na uwadze przepis art. 23 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65 z późn. zm.) i wzór tego sprawozdania, zamieszczony w BIP Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, a ponadto wzmocnić nadzór na pracownikami Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w zakresie prawidłowego sporządzania tego sprawozdania, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa:

- *W latach 2019 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli), zaniechano dokonania aktualizacji opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa za 2020 r., pomimo otrzymania na ten cel środków z dotacji z budżetu państwa. Naruszono tym art. 42 ust. 5, art. 162 pkt 1 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. W toku wykonywania budżetu państwa (art. 162 pkt 1) i budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 254 pkt 1) należy ustalać, pobierać i odprowadzać dochody odpowiednio budżetu państwa i budżetu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.*

Zgodnie z art. 77 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 78 ust. 1 z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 z późn. zm.), wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. Zaktualizowaną opłatę roczną ustala się, przy zastosowaniu dotychczasowej stawki procentowej, od wartości nieruchomości określonej na dzień aktualizacji opłaty. Aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego. Aktualizacji opłaty rocznej dokonuje właściwy organ, wypowiadając w formie pisemnej wysokość dotychczasowej opłaty w terminie do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego oraz przesyłając równocześnie ofertę przyjęcia nowej wysokości opłaty rocznej. W wypowiedzeniu należy wskazać sposób obliczenia nowej wysokości opłaty rocznej i pouczyć użytkownika wieczystego o sposobie zakwestionowania wypowiedzenia. Do wypowiedzenia dołącza się informację o wartości nieruchomości, o której mowa w art. 77 ust. 3, oraz o miejscu, w którym można zapoznać się z operatem szacunkowym. Do doręczenia wypowiedzenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 3 ww. ustawy, od wpływów osiągniętych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste, potrąca się 25% środków, które stanowią dochód powiatu, na obszarze którego położone są te nieruchomości.

Ustalono, że w latach 2019 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli) nie zlecono rzeczoznawcom majątkowym sporządzenia operatów szacunkowych dla potrzeb aktualizacji opłaty z tytułu użytkowania wieczystego.

Na ww. zadanie Miasto w 2019 r. otrzymało dotację celową w wysokości 5.000,00 zł, w 2020 r. w wysokości 3.000,00 zł.

W związku z faktem, iż w 2019 r. dotacja na ten cel nie została wykorzystana, została zwrócona Wojewodzie Śląskiemu.

Z wyjaśnień udzielonych w trakcie kontroli wynikało, że przyczyną zaniechania zlecenia sporządzenia operatów szacunkowych w 2019 r. celem dokonania aktualizacji opłaty z tytułu użytkowania wieczystego, było oddelegowanie pracowników prowadzących sprawy z zakresu użytkowania wieczystego do wykonania zadań związanych z przekształceniem prawa

użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w związku z wprowadzoną ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów.

Zadania w zakresie naliczania i aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego należały do pracowników Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami (do 2019 r. Wydziału Gospodarki Nieruchomościami), zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu Miasta Mysłowice. Nadzór w tym zakresie sprawował były i obecny Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 3

Zlecić rzeczoznawcom majątkowym sporządzenie operatów szacunkowych celem aktualizacji opłaty z tytułu użytkowania wieczystego na 2021 r., mając na uwadze art. 42 ust. 5, art. 162 pkt 1 i art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), a ponadto art. 77 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65 z późn. zm.).

- *Do dnia kontroli nie przeprowadzono czynności weryfikacyjnych w zakresie gruntów Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste (oznaczonych jako działki ewidencyjne) wchodzących w skład infrastruktury kolejowej celem ewentualnego zaliczenia tych gruntów do zajętych pod infrastrukturę kolejową nieczynną lub prywatną, a następnie określenia opłaty z tytułu użytkowania wieczystego tych nieruchomości.*

Do dnia 30 grudnia 2016 r. powyższe grunty, jako zajęte pod infrastrukturę kolejową, były zwolnione od opłat z tytułu użytkowania wieczystego na mocy art. 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1727 z późn. zm.). Z dniem 30 grudnia 2016 r. zmieniono brzmienie art. 3 przywołanej ustawy o transporcie kolejowym wyłączając, na mocy ust. 2 i ust. 3 tego artykułu, stosowanie zwolnienia gruntów zajętych pod infrastrukturę kolejową od opłat z tytułu użytkowania wieczystego (art. 8) – w przypadku infrastruktury kolejowej, na której zarządca infrastruktury nie dopuścił ruchu kolejowego (infrastruktura nieczynna) i infrastruktury kolejowej wykorzystywanej wyłącznie do realizacji własnych potrzeb jej właściciela lub jej zarządcy innych niż przewóz osób (infrastruktura prywatna).

Zwolnienia działek poddanych kontroli od opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego na podstawie art. 8 ustawy o transporcie kolejowym stosowano wobec gruntów Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste podmiotom:

- CTL MACZKI – BÓR S.A. – 31 działek o łącznej powierzchni 13.7054 ha,
- PKP ENERGETYKA S.A. – 1 działka o powierzchni 0,5842 ha,
- PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach – 331 działek o łącznej powierzchni 69.6790 ha.

W myśl art. 5 ust. 2a i ust. 2b ustawy o transporcie kolejowym, zarządca sporządza statut sieci kolejowej (układ połączonych ze sobą dróg kolejowych zarządzany przez zarządcę infrastruktury) wskazujący linie kolejowe, bocznicę kolejową oraz inne drogi kolejowe przez niego zarządzane, a także wskazujący, które z nich stanowią infrastrukturę nieczynną lub prywatną, a brak statutu sieci kolejowej jest równoznaczny z nadaniem zarządzanej

infrastrukturze statusu infrastruktury nieczynnej. Przez zarządcę infrastruktury, stosownie do art. 4 pkt 7 ustawy (w brzmieniu od 30 grudnia 2016 r.), należy rozumieć podmiot odpowiedzialny za zarządzanie infrastrukturą kolejową albo, w przypadku budowy nowej infrastruktury, podmiot, który przystąpił do jej budowy w charakterze inwestora; zadania zarządcy infrastruktury mogą wykonywać różne podmioty.

Zgodnie z art. 221 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.), jeżeli przy oddaniu nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste nie została określona wysokość stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, właściwy organ określi wysokość tej stawki stosując tryb postępowania określony w art. 78-81 tej ustawy.

Z kolei jak stanowi art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn.zm.), w toku wykonywania budżetu państwa obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej: ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu państwa następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów. W myśl art. 42 ust. 5 ww. ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania, przy czym na mocy art. 11 ust. 1 przywołanej wcześniej ustawy o gospodarce nieruchomościami, organem reprezentującym Skarb Państwa w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest starosta (tutaj Prezydent Miasta na prawach powiatu), wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

Stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 1, pkt 2, pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 z późn. zm.), zasobem nieruchomości Skarbu Państwa gospodarują starostowie, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, a w szczególności ewidencjonują nieruchomości zgodnie z katastrzem nieruchomości; zapewniają wycenę tych nieruchomości; wykonują czynności związane z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzą windykację tych należności. Zgodnie również z art. 12 ww. ustawy, organy działające za Skarb Państwa są zobowiązane do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki.

Ponadto w myśl tezy wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie - V Wydział Cywilny z dnia 6 grudnia 2018 r. V ACa 1633/17 (numer 1887231): „Dla powstania obowiązku uiszczenia opłaty rocznej nie jest wystarczające samo zaprzestanie wykorzystywania gruntu oddanego w użytkowanie wieczyste pod infrastrukturę kolejową (podlegającego zwolnieniu od opłaty rocznej), lecz właściciel reprezentowany przez odpowiedni organ musi uprzednio określić wysokość stawki procentowej opłaty rocznej, stosując tryb postępowania przewidziany dla wypowiedzenia wysokości opłaty rocznej”. W uzasadnieniu przywołanego wyroku stwierdzono m.in., że „(...) powyższe wynika wprost z art. 221 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (...). Jedną z sytuacji, w jakich oddając nieruchomość w użytkowanie wieczyste, czy też stwierdzając nabycie użytkowania wieczystego z mocy prawa, nie określa się wysokości stawki procentowej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego jest ta, w której użytkownik wieczysty korzysta z ustawowego zwolnienia z ponoszenia owych opłat”.

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Miasta Mysłowice wynikało, że po 30 grudnia 2016 r., tj. dniu wejścia w życie zmiany ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie

kolejowym, do dnia kontroli nie przeprowadzono czynności weryfikacyjnych w stosunku do oddanych w użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa, zajętych pod infrastrukturę kolejową, pod kątem ewentualnego zaliczenia tej infrastruktury do nieczynnej lub prywatnej w celu ustalenia, czy istnieją przesłanki do stosowania zwolnienia z opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego ww. gruntów. Wskazano również, że z uwagi na brak w wykazach linii kolejowych numerów działek ewidencyjnych ustalono, iż zachodzi konieczność wystąpienia do zarządców o przekazanie numerów działek, na których dana linia kolejowa oraz związana z nimi infrastruktura jest położona, a także statutu tychże linii. Ponadto wyjaśniono, że w 2019 r. nastąpiły zmiany organizacyjne, w wyniku których z pracy odeszli wszyscy pracownicy zespołu zajmującego się problematyką użytkowania wieczystego i przekształceń tego prawa w prawo własności.

Zadania, o których mowa powyżej, wykonywali pracownicy Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami (do 2019 r. Wydziału Gospodarki Nieruchomościami). Nadzór w tym zakresie sprawował były i obecny Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 4

Zweryfikować zasadność stosowania zwolnienia z opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego wobec wszystkich nieruchomości Skarbu Państwa (działek ewidencyjnych) będących w użytkowaniu wieczystym użytkowników wieczystych: CTL MACZKI – BÓR S.A., PKP ENERGETYKA S.A. oraz PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Katowicach, mając na uwadze art. 8 w związku z art. 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1043 z późn. zm.) oraz art. 12 w związku z art. 11 ust. 1, art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65 z późn. zm.), a także art. 42 ust. 5 i art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), a w przypadku stwierdzenia braku podstaw zastosowania przedmiotowego zwolnienia, określić opłatę z tytułu użytkowania wieczystego, stosownie do przepisów art. 221 ust. 2 w związku z art. 78-81 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami w zakresie kontroli przesłanek uzasadniających zastosowanie zwolnień od opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, wynikających z przepisów art. 8 w związku z art. 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1043 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 221 ust. 2 w związku z art. 78-81 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 65 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 i art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), a także art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości:

- *W latach 2016 - 2019 zaniechano dokonania prawidłowych czynności sprawdzających celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami wobec podatnika podatku od nieruchomości od osób prawnych o numerze karty kontowej 1/353, co było niezgodne z art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.). W myśl tego przepisu, organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.*

Podatnik ten w deklaracji na podatek od nieruchomości na lata 2016 - 2019, nie wykazywał gruntów jako zwolnionych na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), gruntów wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym. Z informacji uzyskanych z Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami wynikało, że podatnik ten korzystał w ww. okresie ze zwolnienia z opłaty z tytułu użytkowania wieczystego na podstawie art. 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1297 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, z opłaty tej zwalnia się grunty zajęte pod infrastrukturę kolejową.

Podatnik, w deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2017 - 2019, w załączniku nr ZN-1/B wykazywał, jako zwolniony na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, jedynie budynek o powierzchni 405 m².

Do końca 2016 r. zwolnienie od podatku, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, obejmowało budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym oraz zajęte pod nie grunty. Zwolnienie to przysługiwało, jeżeli:

- a) zarządca infrastruktury jest obowiązany do jej udostępniania licencjonowanym przewoźnikom kolejowym lub*
- b) są przeznaczone wyłącznie do przewozu osób, wykonywanego przez przewoźnika kolejowego, który równocześnie zarządza tą infrastrukturą bez udostępniania jej innym przewoźnikom, lub*
- c) tworzą linie kolejowe o szerokości torów większej niż 1435 mm.*

Z dniem 1 stycznia 2017 r. art. 7 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy otrzymał nowe brzmienie (zmianę tę wprowadził art. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1923) i od początku 2017 r. zwalnia się od podatku od nieruchomości: grunty, budynki i budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym, która:

- a) jest udostępniana przewoźnikom kolejowym lub*
- b) jest wykorzystywana do przewozu osób, lub*
- c) tworzy linie kolejowe o szerokości torów większej niż 1435 mm.*

Zgodnie z art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, osoby prawne są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia

okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Obowiązek składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości, o którym mowa w art. 6 ust. 9 pkt 1 ww. ustawy, dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy.

Organ podatkowy pismami z 19 czerwca 2020 r. i 1 lipca 2020 r. wezwał podatnika do złożenia wyjaśnień związanych z niezłożeniem załącznika nr ZDN-2 dotyczącego gruntów zwolnionych w latach 2016 - 2019 oraz do złożenia szczegółowych ewidencji środków trwałych oraz wykazów gruntów i budynków, będących w posiadaniu i użytkowaniu Spółki.

W odpowiedzi podatnik wskazał, że w latach 2016 - 2019 nie składał załącznika ZDN-2 dotyczącego gruntów zwolnionych z uwagi na to, iż był przeświadczony, że grunty te wykazywał w swojej deklaracji podatnik o numerze karty kontowej 1/236 jako zarządca gruntów pod czynnymi liniami kolejowymi. Po przeprowadzonej analizie gruntów zlokalizowanych na terenie Gminy Miasta Mysłowice, podatnik stwierdził, że nie wszystkie grunty są wykazywane przez podatnika o numerze kontowej 1/236. W związku z powyższym, podatnik złożył druk ZDN -2 Dane o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z opodatkowania za 2020 r. o łącznej powierzchni 307.203 m² gruntów, 405 m² budynków oraz budowli o wartości 694.914,90 zł.

Do dnia kontroli, organ podatkowy nie prowadził działań w celu weryfikacji prawidłowości deklarowania przez podatnika ww. danych, w tym prawidłowości wykazanego zwolnienia na podstawie ww. przepisu.

Zadania w zakresie prowadzenia czynności sprawdzających oraz postępowań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości należały do pracowników Wydziału Podatków, Opłat Lokalnych oraz Egzekucji. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 6

Zweryfikować prawidłowość wykazanych danych w deklaracjach na podatek od nieruchomości sporządzonych przez podatnika podatku od nieruchomości od osób prawnych o numerze karty kontowej 1/353, a także w deklaracjach na podatek od nieruchomości sporządzonych przez Miasto Mysłowice w imieniu Skarbu Państwa, stosownie do art. 274a § 1, art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 i pkt 3, art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano podjęcia czynności mających na celu ustalenie wysokości zobowiązania podatkowego wobec podatnika/podatników trzech lokali mieszkalnych będących do 2017 r. własnością Skarbu Państwa, w trwałym zarządzie Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach, a obecnie będących w posiadaniu lokatorów.*

Powyższe lokale od 2017 r. nie były wykazywane w deklaracjach sporządzanych w imieniu Skarbu Państwa, przez Komendę Wojewódzką Policji ani przez osoby fizyczne.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 716 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają m.in. budynki lub ich części. W myśl natomiast art. 3 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 5 ww. ustawy, podatnikami podatku od nieruchomości są m.in. osoby fizyczne, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie: wynika z umowy zawartej z właścicielem, lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości albo jest bez tytułu prawnego. Jeżeli wyodrębniono własność lokali, obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości od gruntu oraz od części budynku stanowiących nieruchomość wspólną w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2015 r. poz. 1892 z późn. zm.) ciąży na właścicielach w zakresie odpowiadającym ich udziałowi w nieruchomości wspólnej. Podstawę opodatkowania, w myśl art. 4 ust.1 pkt 2 ww. ustawy, stanowi dla budynków lub ich części - powierzchnia użytkowa. W myśl art. 6 ust. 6 ww. ustawy, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w art.6 ust. 3 tej ustawy. Osoby prawne natomiast w myśl art. 6 ust. 9 ww. ustawy, są obowiązane odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 3 tej ustawy, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.

Wojewoda Śląski w dniu 8 września 2017 r. wydał decyzję nr NWXIV.7581.5.4.2017, którą uchylił zaskarżoną przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach decyzję Prezydenta Miasta Mysłowice wykonującego zadania z zakresu administracji rządowej z dnia 28 czerwca 2017 r. numer GN-I.6844.7.2017.SK o odmowie wydania decyzji o wygaszeniu trwałego zarządu ustanowionego na rzecz Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach na nieruchomości o numerze działki 8690/328 dla:

- lokalu nr 8 w budynku wraz z udziałem wynoszącym 98/10000,
- lokalu nr 7 w budynku wraz z udziałem wynoszącym 135/10000,
- lokalu nr 1 w budynku wraz z udziałem wynoszącym 108/10000.

Ww. decyzją Wojewoda Śląski orzekł także o wygaszeniu trwałego zarządu stanowiącego na rzecz Komendy w stosunku do ww. lokali.

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Miasta Mysłowice wynikało, że przejęciem opisanych powyżej lokali mieszkalnych zajmował się ówczesny Wydział Komunalny (obecnie Wydział Infrastruktury Miejskiej), ze strony którego Wydział Gospodarki Nieruchomościami (obecnie Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami) nie otrzymał informacji niezbędnych do ujęcia w deklaracji, w tym powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych zajmowanych przez osoby, którym lokale te zostały przydzielone przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach.

Organ podatkowy nie przeprowadził postępowania w tym zakresie, nie wezwał podatnika/podatników do złożenia wyjaśnień w zakresie opodatkowania ww. lokali.

Stosownie do art. 272 pkt 3 i art. 274 a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201 z późn. zm.), organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami; w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych. W myśl art. 21 § 3, § 5 ww. ustawy, jeżeli w postępowaniu podatkowym organ podatkowy stwierdzi, że podatnik, mimo ciążącego na nim obowiązku, nie złożył deklaracji albo że wysokość zobowiązania podatkowego jest inna niż wykazana w deklaracji, albo powstałego zobowiązania nie wykazano, organ podatkowy wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania podatkowego. Jeżeli przepisy prawa podatkowego nakładają na podatnika obowiązek złożenia deklaracji, wysokość zobowiązania podatkowego ustala się zgodnie z danymi zawartymi w deklaracji, chyba że przepisy szczególne przewidują inny sposób ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego albo w toku postępowania podatkowego stwierdzono, że dane zawarte w deklaracji, mogące mieć wpływ na wysokość zobowiązania podatkowego, są niezgodne ze stanem faktycznym. W myśl art. 122 ww. ustawy, w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym.

Zadania w zakresie przygotowania danych do deklaracji na podatek od nieruchomości Skarbu Państwa należały do pracowników Zespołu Obrotu Nieruchomościami w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Zespołu. Zadania w zakresie prowadzenia czynności sprawdzających oraz postępowań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości należały do pracowników Wydziału Podatków, Opłat Lokalnych oraz Egzekucji. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 7

Przeprowadzić postępowanie sprawdzające i wyjaśniające w zakresie prawidłowości opodatkowania trzech lokali położonych w budynkach mieszkalnych na nieruchomości gruntowej oznaczonej numerem 8690/328 oraz podjąć działania zmierzające do prawidłowego opodatkowania ww. nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 1, § 2, art. 21, art. 165, art. 122 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1325 z późn. zm.), mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 3 ust. 1 pkt 4, ust. 5, art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 6 ust. 6 i ust. 9 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 z późn. zm.).

- *W deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2016- 2020 dotyczących Skarbu Państwa, złożonych do Urzędu Miasta Mysłowice przez Prezydenta Miasta Mysłowice wykonującego zadania z zakresu administracji publicznej, nie ujęto nieruchomości Skarbu Państwa położonych na terenie Miasta Mysłowice, co do których nie wydano ostatecznych decyzji potwierdzających nabycie własności z mocy prawa przez Gminę Mysłowice, na podstawie wymogów ustawy z dnia 10 maja 1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 z późn. zm.).*

Powyższe było niezgodne z art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 849 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają m.in. grunty stanowiące własność osoby prawnej.

Dopóki nie zostanie wydana ostateczna decyzja przewidziana w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych, dopóty w sprawie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym sąd nie może ustalić faktu nabycia nieruchomości przez gminę na podstawie art. 5 ust. 1 tej ustawy. Stwierdzenie nabycia przez gminę własności należy do wyłącznej kompetencji organu administracyjnego, który orzeka w postępowaniu toczącym się zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego i kończy wydaniem decyzji podlegającej zaskarżeniu w toku instancji oraz do sądu administracyjnego.

W decyzji komunalizacyjnej niezbędne jest określenie skutku przejścia prawa własności ze Skarbu Państwa na gminę w stosunku do nieruchomości istniejących stosownie do nowych oznaczeń geodezyjnych i wieczysto-księgowych, ponieważ decyzja komunalizacyjna stanowi podstawę wpisu prawa własności do ksiąg wieczystych oraz do ewidencji gruntów i budynków. Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2015 r. poz. 520 z późn. zm.), podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Oznacza to, że wspomniana ewidencja jest dokumentem urzędowym, na podstawie którego organ podatkowy określa powierzchnię i rodzaj przedmiotu opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Ponadto, wykazuje się w niej również dane właścicieli nieruchomości, a w przypadku gruntów, dla których ze względu na brak księgi wieczystej, zbioru dokumentów albo innych dokumentów nie można ustalić ich właścicieli – osoby lub inne podmioty, które władają tymi gruntami na zasadach samoistnego posiadania.

Zgodnie z ww. ewidencją gruntów i budynków powyższe nieruchomości należały do Skarbu Państwa.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez pracowników Urzędu Miasta Mysłowice, wykazane w powyższych deklaracjach nieruchomości, wobec których Wojewoda Śląski nie wydał decyzji komunalizacyjnych stwierdzających nabycie z mocy prawa własności przez Gminę Mysłowice, wynikało z zalecenia Wojewody Śląskiego wyrażonego pismem z dnia 24 sierpnia 2015 r. numer NWII.3111.27.1.2015. W myśl ww. zapisów, obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości, w stosunku do których istniały przesłanki ich komunalizacji na mocy art. 5 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych, nie spoczywa na Skarbie Państwa – staroście wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej (prezydencie w mieście na prawach powiatu). W uzasadnieniu swojej decyzji Wojewoda wskazał na treść art. 228 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 782 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa nie ewidencjonuje się nieruchomości, które stały się, z mocy prawa, z dniem 27 maja 1990 r. własnością gmin, lecz co do których nie zostały wydane ostateczne decyzje potwierdzające nabycie własności.

Ponadto, do deklaracji na podatek od nieruchomości na lata 2016 - 2019 dotyczącej Skarbu Państwa nie dołączano załącznika wskazującego nieruchomości podlegające zwolnieniu w podatku od nieruchomości. Dane w zakresie nieruchomości opodatkowanych nie ujmowano

w formularzu wskazanym przez Radę Miasta Mysłowice w uchwale Nr XXVII/449/16 z dnia 24 listopada 2016 r., lecz wykazano je w pliku Excel. Do deklaracji na podatek od nieruchomości Skarbu Państwa na 2020 r. nie dołączono załącznika ZD1-dane o przedmiotach opodatkowania podlegających opodatkowaniu oraz załącznika ZD2-dane o przedmiotach opodatkowania zwolnionych z opodatkowania.

Powyższym naruszono art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), zgodnie z którym osoby prawne są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Obowiązek składania deklaracji na podatek od nieruchomości dotyczy również podatników korzystających ze zwolnień na mocy przepisów niniejszej ustawy.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miasta Mysłowice, deklaracja na podatek od nieruchomości nie obejmowała powierzchni:

a) działek nie podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości na podstawie art. 2 ust. 3 pkt. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, tj. zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, których łączna powierzchnia wynosiła 8,5887 ha,

b) działek nie podlegających opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, tj. będących użytkami rolnymi lub lasami o łącznej powierzchni 3,009 ha w związku z brzmieniem art. 3a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333),

c) działek, które na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zwolnione są od podatku od nieruchomości, a których łączna powierzchnia wynosiła 0,7619 ha,

d) działek, które na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zwolnione są z podatku od nieruchomości, a których łączna powierzchnia wynosiła 0,4401 ha.

Zadania w zakresie przygotowania danych do deklaracji na podatek od nieruchomości w zakresie mienia Skarbu Państwa należały do pracowników Zespołu Obrotu Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice, w zakresie przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi, celem prawidłowego opodatkowania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 3 ust. 1 pkt 4, ust. 5, art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie windykacji należności:

- *Do dnia zakończenia kontroli, nie podejmowano lub nieterminowo podejmowano czynności egzekucyjne należności cywilnoprawnych przysługujących Miastu Mysłowice oraz Skarbowi Państwa. Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.*

Powyższe dotyczyło:

➤ *zaległości w opłacie za użytkowanie wieczyste mienia Skarbu Państwa poprzez:*

- *zaniechanie wszczęcia postępowania windykacyjnego a następnie postępowania egzekucyjnego wobec kontrahentów:*

- *nr 007717 za lata 2010 - 2014 w łącznej wysokości 24.371,41 zł, odsetki 19.151,36 zł,*
- *nr 006536 za 2019 r. - kwota należności głównej 1.624,71 zł, odsetki 85,38 zł;*
- *nr 006828: zaległość za lata 2002 - 2003 w łącznej wysokości 10.016,56 zł i odsetki 19.296,58 zł, za lata 2017 - 2019 w łącznej wysokości 19.403,25 zł oraz odsetki 2.376,59 zł;*
- *nr 007290 za 2013 r. - kwota należności głównej 6.997,34 zł, odsetki 4.101,79 zł oraz za 2019 r. - kwota należności głównej 10.232,19 zł, odsetki 537,68 zł;*
- *nr 007971 za 2016 r. - należność główna w kwocie 65.053,47 zł, odsetki 17.091,13 zł oraz za lata 2018 - 2019 - w łącznej wysokości 130.106,94 zł, odsetki 11.365,65 zł.*

Dla zaległości do 2014 r. wydział merytoryczny składał wnioski o wszczęcie procedury windykacyjnej do biura radców prawnych, jednakże postępowania te nie były wszczynane.

- *zaniechanie wszczęcia postępowania egzekucyjnego, pomimo wydania sądowego nakazu zapłaty wobec kontrahentów:*

- *nr 006868 za lata 2008 - 2009 w łącznej wysokości 1.974,20 zł, odsetki 2.637,81 zł: sądowe nakazy zapłaty z 2008 r. i 2011 r.;*
- *nr 007606 za lata 2015 - 2016 w łącznej wysokości 28.843,91 zł odsetki 8.524,80 zł: sądowy nakaz zapłaty 2018 r.; za lata 2017 - 2018 w łącznej wysokości 33.336,66 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2020 r.;*
- *nr 007717 za lata 2007 - 2009 w łącznej wysokości 7.521,39 zł, odsetki 9.215,96 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2009 r.;*
- *nr 006536 za 2010 r. kwota należności głównej 2.242,07 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2011 r., za lata 2017 - 2018 zaległość w łącznej wysokości 3.249,42 zł, odsetki 511,63 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2019 r.;*
- *nr 006828 za lata 2000 - 2001 w łącznej kwocie 11.129,59 zł, odsetki 26.617,97 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2002 r.; za lata 2004 - 2005 w łącznej kwocie 8.839,32 zł, odsetki 14.565,50 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2006 r.; za lata 2013 - 2014 w łącznej kwocie 12.935,55 zł, odsetki 6.746,48 zł: sądowe nakazy zapłaty z 2015 r. i 2017 r.; za lata 2015 - 2016 w łącznej kwocie 12.935,50 zł, odsetki 3.901,38 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2017 r.*
- *nr 007290 zaległość za lata 2004 - 2005 w łącznej kwocie 3.762,50 zł, odsetki 6.190,83 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2005 r.; za lata 2006 - 2008 w łącznej wysokości 5.643,75 zł, odsetki 7.572,82 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2008 r.; za lata 2017 - 2018 w łącznej wysokości 20.464,36 zł, odsetki 3.222,16 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2019 r.;*

- *zaniechanie wszczęcia kolejnego postępowania egzekucyjnego, po postanowieniu o umorzeniu postępowania wobec bezskutecznej egzekucji, celem niedopuszczenia do przedawnienia zaległości kontrahentów:*

- *nr 006868 za lata 2002 - 2006, w łącznej kwocie 266.289,15 zł, odsetki w łącznej kwocie 459.195,19 zł: zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2007 r. i 2008 r.*

- *nr 006536 za 2011 r. kwota należności głównej 8.921,39 zł, odsetki 7.558,12 zł - zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2014 r.; za lata 2012 - 2016 w łącznej kwocie 98.368,79 zł, odsetki 67.645,72 zł - zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2017 r. i 2018r.*

- *nr 006828 za lata 2006 - 2008 w łącznej kwocie 8.240,73 zł, odsetki 7.817,40 zł - zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2012 r., zaległość za lata 2009 - 2012 w łącznej wysokości 11.901,19 zł, odsetki 9.940,07 zł - zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2015r.*

- *nr 007290 za lata 2009 - 2012 w łącznej kwocie 9.406,25 zł, odsetki w łącznej kwocie 8.212,76 zł - zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2017 r.*

- *nr 007971 za 2017 r. należność główna w kwocie 65.053,47 zł, odsetki 12.538,39 zł - zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2018 r.*

Ponadto, dla 8 należności za lata 2001 - 2003, 2013 - 2015, w łącznej wysokości 230.190,51 zł brak w dokumentacji postępowania informacji o zakończonym postępowaniu egzekucyjnym.

➤ *zaległości w opłacie za użytkowanie wieczyste mienia Miasta Mysłowice poprzez:*

- *zaniechanie wszczęcia postępowania windykacyjnego a następnie postępowania egzekucyjnego wobec kontrahentów:*

- *nr 002396 za lata 2010 - 2011 w łącznej kwocie 432,00 zł, odsetki 408,70 zł;*

- *nr 003186 za 2007 r. w kwocie 19.600,00 zł, odsetki 26.941,14 zł;*

- *nr 003288 za lata 2014 - 2016 w łącznej kwocie 21.867,09 zł, odsetki 7.929,27 zł;*

- *nr 004422 za lata 2002 - 2003 w łącznej kwocie 628,62 zł, odsetki 1.226,42 zł;*

- *nr 004828 za lata 2006 - 2007 w łącznej kwocie 7.248,98 zł, odsetki 10.329,38 zł; za 2012 r. w kwocie 4.072,46 zł, odsetki 3.052,22 zł; za 2018 - 2019 w łącznej kwocie 28.596,82 zł, odsetki 3.432,66 zł;*

- *nr 005428 za lata 2017 - 2019 w łącznej kwocie 85.664,25 zł, odsetki 13.283,06 zł.*

Wydział merytoryczny składał wnioski o wszczęcie procedury windykacyjnej do biura radców prawnych, jednakże postępowania te nie były wszczynane.

- *zaniechanie wszczęcia postępowania egzekucyjnego, pomimo wydania sądowego nakazu zapłaty wobec kontrahentów:*

- *nr 003189 za lata 2002 - 2003 w łącznej kwocie 50.247,68 zł, odsetki w łącznej kwocie 98.031,49 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2003 r.*

- *nr 004346 za lata 2007 - 2008 w łącznej kwocie 43.400,00 zł, odsetki 57.153,06 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2009 r.;*

- *nr 004422 za lata 2007 - 2010 w łącznej kwocie 1.257,24 zł, odsetki 1.503,44 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2013 r.;*

- *nr 004828 za 2008 r. w kwocie 4.072,46 zł, odsetki 5.128,17 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2008r.;*

- *nr 005428 za lata 2013 - 2015 r. w łącznej kwocie 85.664,25 zł, odsetki 42.297,85 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2016 r.; za 2016 r. w kwocie 28.554,75 zł, odsetki 8.432,66 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2017 r.;*

- *nr 008865 za lata 2011 - 2013 w łącznej kwocie 11.105,40 zł, odsetki 8.321,99 zł: sądowy nakaz zapłaty z 2013 r.;*

- nr 012944 za 2016 r. w kwocie 31.169,06 zł; sądowy nakaz zapłaty z 2018 r.;
- nr 012382 za lata 2015 - 2018 w kwocie 543.905,20 zł., wyrok z 2018 r.;
- nr 003038 za lata 2013 - 2019 w łącznej kwocie 17.908,87 zł; sądowe nakazy zapłaty z 2016r. i 2019 r.

- zaniechanie wszczęcia kolejnego postępowania egzekucyjnego, po postanowieniu o umorzeniu postępowania wobec bezskutecznej egzekucji, celem niedopuszczenia do przedawnienia zaległości kontrahentów:

- nr 003189 za lata 2004 - 2006 w łącznej kwocie 68.851,58 zł, odsetki 111.900,67 zł: zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2007 r. i 2010 r.;
- nr 003288 za lata 2008 - 2010 w łącznej kwocie 20.789,09 zł, odsetki 23.490,14 zł: zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2010 r.;
- nr 004346 za lata 2004 - 2005 w łącznej kwocie 32.550,00 zł, odsetki 53.938,62 zł: zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2008 r.;
- nr 004422 za lata 1999 - 2001 w łącznej kwocie 5.477,13 zł, odsetki 14.796,25 zł: zawiadomienie o bezskutecznej z 2003 r., za 2004-2006 w łącznej kwocie 942,93 zł, odsetki 1.522,97 zł: zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2008 r.;
- nr 004828 za lata 2009 - 2011 w łącznej kwocie 12.217,38 zł, odsetki w łącznej kwocie 12.337,53 zł: zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2012 r.; za lata 2013 - 2014 w łącznej kwocie 19.366,59 zł, odsetki 10.532,59 zł: zawiadomienie o bezskutecznej egzekucji z 2016 r. Ponadto, dla 15 należności za lata 2006, 2012 - 2015, w łącznej wysokości 75.509,89 zł brak w dokumentacji postępowania informacji o zakończonym postępowaniu egzekucyjnym.

➤ zaległości w opłacie za czynsz dzierżawny, poprzez:

- zaniechanie wszczęcia postępowania egzekucyjnego, pomimo wydania sądowego nakazu zapłaty wobec kontrahentów:

- nr 001729 za lata 2014 - 2016 w kwocie 149.850,90 zł, sądowe nakazy zapłaty: z 2017 r., 2018 r., 2019 r.; za lata 2016 - 2018 w kwocie 101.511,90 zł – wyrok z 2019 r.;
- nr 013707 za 2017 - 2018 w kwocie 8.523,90, sądowy nakaz zapłaty z 2018 r.
- nr 008870 za lata 2016 - 2017 w kwocie 8.526,43 zł, sądowy nakaz zapłaty z 2019 r..

- zaniechanie wszczęcia postępowania windykacyjnego a następnie postępowania egzekucyjnego wobec kontrahentów:

- nr 009040 za lata 2018 - 2020 w kwocie 17.060,89 zł;
- nr 3307538 za lata 2017 - 2020 w kwocie 55.947,16 zł;
- nr 013707 za lata 2018 - 2020 w kwocie 20.700,90 zł.

- zaniechanie wszczęcia kolejnego postępowania egzekucyjnego, po postanowieniu o umorzeniu postępowania wobec bezskutecznej egzekucji, celem niedopuszczenia do przedawnienia zaległości kontrahentów:

- nr 001729 za lata 2011 - 2014 r. w kwocie 135.349,20 zł – postanowienie umarzające postępowanie z 2017 r.;

Ponadto, dla należności za 2009 r. oraz za lata 2017 - 2018 w łącznej kwocie 30.248,70 zł brak w dokumentacji postępowania informacji o zakończonym postępowaniu egzekucyjnym.

➤ zaległości w opłacie za bezumowne korzystanie, poprzez:

- zaniechanie wszczęcia kolejnego postępowania egzekucyjnego, po postanowieniu o umorzeniu postępowania wobec bezskutecznej egzekucji, celem niedopuszczenia do

przedawnienia zaległości wobec kontrahenta o numerze 008636 za 2009 r. w kwocie 23.189,77 zł, sądowy nakaz zapłaty oraz wyrok z 2015 r.

- zaniechanie wszczęcia postępowania windykacyjnego a następnie postępowania egzekucyjnego wobec kontrahenta o numerze 008870 zalegającego za lata 2017 - 2019 r. w kwocie 13.952,41 zł.

Ww. należności nie były zabezpieczone hipoteką lub zastawem skarbowym.

W związku z brakiem podjęcia przez wierzyciela – Miasto Mysłowice oraz Skarb Państwa, reprezentowany przez Prezydenta Miasta Mysłowice czynności zmierzających do wyegzekwowania ww. należności cywilnoprawnych lub ich nieterminowe podejmowanie, egzekucja może okazać się nieskuteczna w przypadku podniesienia przez dłużnika zarzutu przedawnienia.

Zgodnie z treścią art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121 z późn. zm.), w brzmieniu obowiązującym dla ww. należności powstałych przed dniem 9 lipca 2018 r., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosił lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej trzy lata. Obecnie, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z poz. 1104), jeżeli zgodnie z ustawą zmienianą w art. 1 tj. ustawą Kodeks cywilny, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, termin przedawnienia jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Bieg terminu przedawnienia należności cywilnoprawnej ulega przerwaniu, o czym stanowi art. 123 ww. ustawy Kodeks cywilny. Przerwanie biegu przedawnienia może nastąpić m.in. w wyniku podjęcia przed sądem takiej czynności, która przedsięwzięta jest bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W myśl art. 124 § 2 tej ustawy, w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone

Z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Miasta Mysłowice wynikało, że w ostatnich latach Urząd Miasta Mysłowice posiadał obsługę prawną w zakresie zastępstwa procesowego realizowaną przez Zespół Radców Prawnych oraz kilka kancelarii zewnętrznych. Podmioty w obu formach prowadziły postępowania windykacyjne. Dokumentacja będąca w posiadaniu Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami niejednokrotnie nie pozwala na ustalenie sposobu monitorowania przez radcę prawnego instytucjonalnych działań podejmowanych przez komornika w celu wyegzekwowania długu.

Zgodnie z regulaminem windykacji należności cywilnoprawnych, wprowadzonym zarządzeniami Prezydenta Miasta Mysłowice: Nr 637/15 z dnia 31 grudnia 2015 r., Nr 261/19 z dnia 17 czerwca 2019 r. Radca Prawny, któremu została powierzona sprawa, po potwierdzeniu zaległości w Wydziale Budżetu, niezwłocznie sporządza pozew lub wniosek i wnosi do właściwego sądu, o czym zawiadamia na piśmie Wydział merytoryczny. Jeśli Radca Prawny uzna, iż wystąpienie na drogę postępowania sądowego byłoby bezzasadne, lub nie przyniosłoby oczekiwanych rezultatów, niezwłocznie sporządza się opinię o braku podstaw do wniesienia pozwu lub wniosku. Wydział merytoryczny na tej podstawie sporządza kartę sprawy z propozycją dalszego postępowania.

Radca prawny niezwłocznie informuje o zapadłym orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Po uzyskaniu jego odpisu lub kopii niezwłocznie przekazuje go do Wydziału merytorycznego, jak i do Wydziału Budżetu.

Po uprawomocnieniu się orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie zasądzającej należności na rzecz Wierzyciela, Radca Prawny występuje z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi wykonawczemu. Po otrzymaniu tytułu wykonawczego Radca Prawny, po uprzednim potwierdzeniu zaległości w Wydziale Budżetu, wszczyna przed właściwym organem egzekucyjnym postępowanie egzekucyjne. O wszczęciu postępowania egzekucyjnego Radca Prawny informuje Wydział EP oraz Wydział merytoryczny.

O zakończeniu postępowania egzekucyjnego Radca Prawny informuje Wydział EP a także Wydział merytoryczny przekazując kopię stosownego orzeczenia.

Prezydent Miasta, w trakcie kontroli zarządzeniem Nr 279/20 z dnia 19 czerwca 2020 r. ustalił nowy regulamin windykacji należności cywilnoprawnych, którym wprowadzono m.in. obowiązek wydziałów merytorycznych do pisemnego raportowania Skarbnikowi Miasta postępów w procesie windykacji w terminie do 30 października każdego roku.

Wniosek nr 9

Zapewnić terminowe podejmowanie czynności windykacyjnych i egzekucyjnych należności cywilnoprawnych przysługujących Miastu Mysłowice oraz Skarbowi Państwa, mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z opłat za wycinkę drzew:

- *Do dnia zakończenia kontroli zaniechano wyegzekwowania informacji o wykonaniu nasadzeń zastępczych zgodnie z terminami wskazanymi w decyzjach w sprawie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, celem weryfikacji obowiązku poboru opłaty za usunięcie drzew lub krzewów. Zgodnie z art. 84 ust. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.), w przypadku niewykonania nasadzeń zastępczych lub części z nich, zgodnie z zezwoleniem na usunięcie drzewa lub krzewu, naliczona opłata jest przeliczana w sposób proporcjonalny do liczby drzew lub powierzchni krzewów, które nie zostały wykonane zgodnie z zezwoleniem. Ponadto, zgodnie z art. 42 ust 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny.*

Podmioty, na rzecz których były wystawione decyzje, nie złożyły informacji o wykonaniu nasadzeń w terminie wskazanym w decyzji, natomiast Miasto nie egzekwowało w odpowiednim terminie informacji o nasadzeniach. W decyzjach zawarto informację, że o dokonaniu nasadzeń należy powiadomić pisemnie, w terminie nie później niż 7 dni od zakończenia prac, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Mysłowice.

Powyższe dotyczyło:

- *Decyzji OS-I-6131.95.2017.AK z 26.06.2017 r., termin wykonania nasadzeń ustalono do dnia 31.12.2018r.*
- *Decyzji OS-I-6131.212.2017.AK z dnia 27.09.2017 r., termin wykonania nasadzeń ustalono do dnia 30.06.2018r.*
- *Decyzji OS-I-6131.415.2016.AK z dnia 03.10.2016 r., termin wykonania nasadzeń ustalono do dnia 31.12.2018r.*
- *Decyzji OS-I-6131.117.2017.AK z dnia 05.07.2017 r., termin wykonania nasadzeń ustalono do dnia 31.12.2018r.*
- *Decyzji OS-I-6131.339.2017.AK z dnia 22.02.2018 r., termin wykonania nasadzeń ustalono do dnia 30.06.2019 r.*

Ponadto, w decyzji z dnia 23.07.2018r. termin nasadzeń zastępczych ustalono do 31.12.2019 r., natomiast pobranie opłaty odroczone bez zachowania okresu 3 lat, tj. do dnia 30.06.2022 r.

Zgodnie z art. 84 ust 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.), w przypadku naliczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu oraz uzależnienia wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu od przesadzenia tego drzewa lub krzewu albo wykonania nasadzeń zastępczych, organ właściwy do wydania zezwolenia odracza termin uiszczenia opłaty za jego usunięcie na okres 3 lat od dnia upływu terminu wskazanego w zezwoleniu na jego przesadzenie lub wykonanie nasadzeń zastępczych.

Zadania w zakresie prowadzenia postępowań dot. usuwania i niszczenia drzew i krzewów z terenu Miasta Mysłowice oraz wydawania decyzji w sprawach rozłożenia na raty lub przesunięcia terminu płatności za usuwanie lub zniszczenie drzew i krzewów wykonywał Wydział Ochrony Środowiska. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 10

Zweryfikować przesłanki uzasadniające ustalenie i naliczenie opłaty za wycinkę drzew w związku z wydanymi decyzjami w sprawie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, mając na uwadze art. 84 ust. 3, 4 i 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska w zakresie kontroli realizacji obowiązku złożenia informacji o wykonaniu nasadzeń przez podmioty, którym wydano ww. decyzje oraz zobowiązano do wykonania tychże nasadzeń, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2016 - 2019 nieprawidłowo kwalifikowano jako wydatki inwestycyjne wydatki związane z wymianą nawierzchni w ramach remontów średnich. Zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmują się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Z kolei zgodnie z art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.) remont polega na wykonywaniu w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym.*

Przez remont można uznać wszelkie działania przywracające pierwotny stan techniczny środka trwałego wraz z wymianą zużytych składników technicznych. Istotą remontu jest przywrócenie (odtworzenie) pierwotnego stanu technicznego środka trwałego, niezmienną jego charakteru i funkcji, następujące w trakcie eksploatacji środka trwałego i wynikające z tej eksploatacji. Różnica pomiędzy nakładami ponoszonymi na remont a nakładami ponoszonymi na ulepszenie (modernizację) środków trwałych polega więc na tym, że remont zmierza do podtrzymania, odtworzenia wartości użytkowej środka trwałego i jest rodzajem naprawy, wymiany zużytych elementów, natomiast w wyniku ulepszenia (modernizacji) środek trwały zostaje unowocześniony lub przystosowany do spełniania innych, nowych funkcji, zyskuje istotną zmianę cech użytkowych.

Ponadto, zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” opisanymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.), wcześniej w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.), konto 080 służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.

Wydatki na zadanie p.n. „Wymiana nawierzchni w ramach remontów średnich w Mysłowicach” wynikające z zawartych z kontrahentami umów, w latach 2016 - 2019 wynosiły łącznie 17.244.661,35 zł, były ewidencjonowane na koncie analitycznym do konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, tj. koncie 080-413 i dotyczyły 44 ulic.

W przypadku 22 ulic, zgodnie z zawartymi umowami (5 umów) na wykonanie tych zadań o łącznej wartości 10.887.929,69 zł, zakres prac dotyczył:

- wykonania remontu nawierzchni asfaltowej jezdni poprzez jej sfrezowanie i ułożenie warstwy wyrównawczej,

- wykonania remontów chodników, zjazdów, poprzez rozebranie istniejącej nawierzchni, wykorytowanie i ułożenie nowej nawierzchni,
- wykonanie remontu miejsc postojowych poprzez rozebranie istniejącej nawierzchni, wykorytowanie i ułożenie nowej nawierzchni,
Prawidłowość wykonanych prac zgodnie z zawartymi umowami została potwierdzona w protokołach odbioru i stanowiła podstawę do sporządzenia dokumentów OT.
Z powyższego zakresu wykonanych prac wynika, że dotyczyły one wymiany i odtworzenia elementów składowych środka trwałego.

Zgodnie z pkt 7.1 rozdziału VII uchwały Nr 4/2017 z dnia 3 kwietnia 2017 r. Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz. Urz. Ministra Rozwoju i Finansów z 2017 r. poz.105) w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe”, w okresie użytkowania środka trwałego ponoszone są nakłady skutkujące ulepszeniem lub warunkujące jego użytkowanie, które jednostka ujmuje:

- a) jako zwiększenie wartości początkowej środka trwałego – ulepszenie,
- b) jako koszty okresu bieżącego użytkowania (eksploatacji) – remonty, konserwacje, przeglądy.

Nakłady poniesione na środek trwały uznaje się za ulepszenie zwiększające jego wartość początkową, jeżeli spełnione są jednocześnie dwa warunki:

- a) przeprowadzane prace lub czynności mają charakter: przebudowy, rozbudowy, modernizacji lub rekonstrukcji obiektu środka trwałego,
- b) w wyniku tych prac oczekuje się wzrostu wartości użytkowej ulepszanego środka trwałego w stosunku do posiadanej uprzednio wartości użytkowej. Wzrost wartości użytkowej środka trwałego wymaga odpowiedniego udokumentowania, wskazującego cechy wartości użytkowej, które ulegają zwiększeniu.

Nakłady poniesione w celu utrzymania założonego pierwotnego okresu użytkowania środka trwałego oraz jego wartości użytkowej mierzonej np.: poziomem zdolności wytwórczych, jakością wytworzonych za jego pomocą produktów, kosztami eksploatacji, stanowią koszty bieżącego użytkowania (eksploatacji). Obciążają one koszty okresu, w którym je poniesiono. Do nakładów takich zalicza się przede wszystkim nakłady na konserwację, przeglądy i remonty środków trwałych, w tym wymianę części.

Zadania w zakresie planowania wydatków w zakresie ww. umów należały do pracowników Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 080 należały do pracowników Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Zespołu.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice w zakresie prawidłowego kwalifikowania wydatków związanych z wymianą nawierzchni w ramach remontów średnich, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.) w związku z art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2020 r. poz. 1333 z późn. zm.), zasadami funkcjonowania konta 080 opisanymi w załączniku nr 3 do

rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz pkt 7.1 rozdziału VII uchwały z dnia 3 kwietnia 2017 r. Nr 4/2017 Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz. Urz. Ministra Rozwoju i Finansów z 2017 r. poz. 105) w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe”, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *W latach 2017 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli), nieprawidłowo ewidencjonowano operacje gospodarcze związane z przypisem w księgach budżetu Miasta należności powstałych wobec Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Mysłowicach, zwanego dalej MPWiK sp. z o. o w Mysłowicach i Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpital nr 2 w Mysłowicach, za które Miasto zapłaciło zobowiązania wynikające z udzielonych poręczeń oraz spłaty tych należności, zamiast w księgach Urzędu Miasta Mysłowice. Naruszono tym zasady funkcjonowania kont opisanych w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.), wcześniej opisanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Przepisy ww. rozporządzeń w załącznikach nr 2 i nr 3 nie przewidują ujmowania w księgach rachunkowych budżetu przypisów należności z tytułu dochodów budżetowych oraz spłat tych należności. Należności z powyższego tytułu winny być przypisane w Urzędzie na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.*

Należności z tego tytułu zostały ujęte na koncie 250 „Należności finansowe” w korespondencji z kontem 909 „Rozliczenia międzyokresowe” następująco:

- a) w 2017 r. i w 2018 r. należność główna w wysokości 53.156,51 zł wraz z odsetkami z tytułu spłaty za SP ZOZ Szpital nr 2 w Mysłowicach poręczonego kredytu,*
- b) w 2019 r. i w 2020 r. (do dnia zakończenia kontroli) należność główna w łącznej wysokości 5.658.360,31 zł, w tym w kwocie 58.360,31 zł z tytułu spłaty za SP ZOZ Szpital nr 2 w Mysłowicach poręczonego kredytu oraz w kwocie 5.600.000,00 zł z tytułu spłaty za MPWiK sp. z o.o. poręczonej emisji obligacji wraz z naliczonymi odsetkami.*

W latach 2017 - 2018 szpital uregulował część swoich należności. Spłatę tych należności zaewidencjonowano na koncie 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji z kontem 901 „Dochody budżetu”.

Powyższe zapisy wynikały z przyjętych zasad w zakładowym planie kont budżetu Miasta Mysłowice wprowadzonym załącznikiem nr 1 do zarządzenia Nr 574/19 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości. Ww. zasady zostały uregulowane wcześniej w zarządzeniu Nr 543/18 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2018 r. oraz zarządzeniu Nr 672/17 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 29 grudnia 2017 r.

Zgodnie z zapisami zakładowego planu kont, na stronie Wn konta 250 dokonuje się przypisu należności z tytułu dokonanych spłat za dłużnika w związku z udzielonym poręczeniem, w korespondencji z kontem 909, natomiast na stronie Ma konta 250 ewidencjonuje się kwoty wierzytelności odzyskanych od dłużnika z tytułu udzielonych poręczeń, w korespondencji z kontem 909 (zapisu dokonuje się równoległe do operacji Wn-133 Ma-901).

W konsekwencji w bilansie z wykonania budżetu Miasta Mysłowice za lata 2017 - 2019 wielkości te ujmowano po stronie pasywów w „Rozliczeniach międzyokresowych”.

W latach 2019 - 2020 (do 31 marca) nieprawidłowo ustalono jako należność wymagalną w wysokości 5.600.000,00zł z tytułu uruchomionego poręczenia dla MPWiK sp. z o.o. a następnie nieprawidłowo wykazano w:

- w dziale 757 „Obsługa długu publicznego”, rozdziale 75704 „Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego”, § 8030 „Wpływy z tytułu krajowych poręczeń i gwarancji” w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2019 r. oraz za okres od początku roku do 31 marca 2020 r. w kolumnie 10 jako należności do zapłaty, w tym zaległości netto,

- w części A. Należności oraz wybrane aktywa finansowe w jednostkowym kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2019 r. oraz za I kwartał 2020 r.

Termin płatności należności przysługujący od spółki nie został określony w umowie poręczenia z dnia 28 grudnia 2012 r. Zatem działania Miasta, zgodnie z dyspozycją art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), w zakresie dotyczącym podejmowania czynności zmierzających do wykonania zobowiązania przez dłużnika, powinny polegać na wezwaniu dłużnika do jego wykonania i wyznaczeniu terminu.

Miasto w dniu 30 grudnia 2019 r. uregulowało na podstawie umowy poręczenia zobowiązanie za spółkę w wysokości 5.600.000,00 zł. Dopiero pismem z dnia 3 kwietnia 2020 r. Miasto wystosowało do spółki wezwanie do zapłaty należności głównej w wysokości 5.600.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi w wysokości 73.030,14 zł. W wezwaniu wskazano, że należność należy uregulować w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego wezwania. W dniu 12 maja 2020 r. ponowiono wezwanie do zapłaty. Do dnia zakończenia kontroli należność nie została uregulowana.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm.), w kolumnie „Saldo końcowe” wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty,

których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane). Stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Natomiast zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773), przez wymagalne należności rozumie się wartość wszystkich bezspornych należności, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone. Należność staje się wymagalna w rozumieniu niniejszego rozporządzenia, licząc od dnia następnego po upływie terminu płatności wskazanego w dokumencie zapłaty lub zapisanego w umowie. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, sprawozdanie sporządzane jest na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki.

W trakcie kontroli, Miasto Mysłowice sporządziło korekty jednostkowych sprawozdań Rb-27S i Rb-N za 2019 r. oraz I kwartał 2020 r., w których nie wykazano kwoty należności wymagalnych i zaległości z ww. tytułów.

Skutkiem ewidencjonowania należności z tytułu uruchomionego poręczenia w księgach rachunkowych organu zamiast w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Mysłowice było wykazanie danych w tym zakresie w bilansie z wykonania budżetu Miasta Mysłowice, zamiast w bilansie Urzędu Miasta Mysłowice.

Ww. sprawozdania jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2019 r., za okres od początku roku do 31 marca 2020 r., Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za IV kwartał 2019 r. oraz za I kwartał 2020 r. oraz bilans z wykonania budżetu Miasta podpisali: p. Wojciech Chmiel – I Zastępca Prezydenta Miasta Mysłowice oraz p. Lidia Łazarczyk – Skarbnik Miasta Mysłowice.

Zadania w zakresie przygotowania projektu zakładowego planu kont budżetu Miasta Mysłowice oraz ewidencji księgowej organu należały do pracowników Wydziału Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Lidia Łazarczyk – Skarbnik Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 12

Dokonać zmiany zapisów zarządzenia Nr 574/19 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości poprzez wyeliminowanie zapisów dotyczących ewidencjonowania w księgach budżetu operacji gospodarczych związanych z przypisem w księgach budżetu Miasta należności powstałych wobec podmiotów trzecich, za które Miasto zapłaciło zobowiązania wynikające z udzielonych poręczeń oraz spłaty tych należności oraz ewidencjonować ww. zdarzenia w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Mysłowice, stosownie do zasad funkcjonowania kont opisanych w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342).

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice w zakresie prawidłowego ustalania należności pod kątem ich wymagalności oraz ujmowania tych należności w księgach rachunkowych w celu ich prawidłowego prezentowania w sprawozdaniach: Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, mając na uwadze wymogi § 13 ust. 1 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1773) oraz § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564), mając na uwadze art. 68 i art. 69 usta. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn.zm.).

- *Do 30 grudnia 2018 r. zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Mysłowice zobowiązań wynikających z decyzji Ministra Finansów z tytułu zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty w części powiatowej oświatowej subwencji ogólnej w łącznej wysokości 3.771.234,00 zł.*

Naruszono tym art. 4 ust.2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco jeżeli: pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

Miasto Mysłowice zostało zobowiązane do zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty w części powiatowej oświatowej subwencji ogólnej w łącznej wysokości 3.771.234,00 zł, decyzjami z dnia: 12 kwietnia 2017 r. ST4.4755.61.2017.2.TLE na kwotę 1.786.431,00 za rok 2013, utrzymaną w mocy decyzją z dnia 29 sierpnia 2017 r. nr ST4.4755.61.2017.5.JAP oraz 20 kwietnia 2017 r. ST4.4755.65.2017.2.TLE na kwotę 1.984.803,00 za rok 2014, utrzymaną w mocy decyzją z dnia 29 sierpnia 2017 r. nr ST4.4755.65.2017.5.JAP.

Zgodnie z zapisami w ww. decyzjach, zapłaty kwot miały być dokonane niezwłocznie na rachunek Ministerstwa Finansów Departament Finansów Samorządu Terytorialnego.

Zgodnie z wyjaśnieniami p. Lidii Łazarczyk – Skarbnika Miasta oraz p. Dariusza Wójtowicza – Prezydenta Miasta, zwrotu nie dokonano, ponieważ podejmowane były kolejne działania, które miały doprowadzić do umorzenia zobowiązania, zdaniem Miasta powyższe zobowiązania były niesłusznie naliczone. Dnia 31 maja 2019 r. została wydana decyzja ST4.4757.2.2019.8.JAP Ministra Finansów o postanowieniu rozłożenia zapłaty kwoty 3.684.550,28 zł, z tytułu zwrotu do budżetu państwa nienależnie uzyskanej za lata 2013 - 2014 w części powiatowej, części oświatowej subwencji ogólnej, na 12 rat.

Powyższe zobowiązanie ujęto w księgach Urzędu w dniu 31 grudnia 2018 r. i wykazano jako zobowiązanie wymagalne w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r. w dziale 758, rozdziale 75801, paragrafie 2940 oraz w Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2018 r. w kwocie 3.771.234,00 zł.

Przyczyną powyższego był wpływ informacji z Wydziału Edukacji dotyczącej ww. zobowiązania do Zespołu Księgowości dopiero 31 grudnia 2018 r.

Zgodnie z rozdz. 3, § 7 pkt 3 zarządzenia Nr 642/15 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Urzędzie Miasta Mysłowice, wraz ze zm., obieg dokumentów księgowych powinien odbywać się drogą najkrótszą i najprostszą, własne dowody księgowe, po ich wystawieniu, kieruje się bezzwłocznie w obieg, własne dowody księgowe dokumentujące zaistniałe zdarzenia gospodarcze wystawia się niezwłocznie po ich wystąpieniu.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej Urzędu należały do Kierownika Zespołu Wydział Budżetu, Zespół Księgowości. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Lidia Łazarczyk – Skarbnik Miasta Mysłowice.

Stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta Mysłowice w zakresie niezwłocznego przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi Urzędu, celem bieżącego ujmowania zobowiązań w księgach rachunkowych oraz ich prawidłowego prezentowania w sprawozdawczości, mając na uwadze art. 4 ust. 2 oraz art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), a ponadto art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) oraz obowiązujące regulacje wewnętrzne.

- Do dnia zakończenia kontroli, w ewidencji księgowej Urzędu Miasta Mysłowice na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” nie ujęto należności w wysokości 70.522,50 zł dotyczącej naliczonej administracyjnej kary pieniężnej spółce z o.o. za usunięcie bez wymaganego zezwolenia 29 sztuk drzew. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg*

rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta ustalonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.) oraz zakładowym planie kont. Zgodnie z tymi zasadami konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234.

Decyzją Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 26 czerwca 2019 r. spółce z o.o. wymierzono administracyjną karę pieniężną w wysokości 70.522,50 zł za usunięcie 29 drzew bez wymaganego zezwolenia. Pismem z dnia 19 lipca 2019 r. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, ww. spółka wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy organowi I instancji do ponownego rozpoznania. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach na posiedzeniu w dniu 9 grudnia 2019 r. orzekło uchylić zaskarżoną decyzję organu I instancji i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Na dzień zakończenia kontroli, organ nie zakończył postępowania w powyższej sprawie. Wobec powyższego ww. należności były sporne.

Stosownie do zapisu zasad rachunkowości dla jednostki budżetowej, pkt 3 rozdziału Rozrachunki i roszczenia, wprowadzonych zarządzeniem Nr 574/19 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości, przypisy i odpisy należności dokonywane są przez wydziały merytoryczne, na bieżąco, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia powstania należności. Zgodnie z treścią zarządzenia Nr 185/19 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 23 kwietnia 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 642/15 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Urzędzie Miasta Mysłowice, należności dotyczące dochodów przypisanych, to jest poprzedzonych wydaniem lub otrzymaniem dokumentu, z którego wynika należność budżetowa, są ewidencjonowane przez wydziały merytoryczne w systemie informatycznym „Rejestr opłat” w szczególności na podstawie: decyzji orzekających obowiązek zapłaty kwot stanowiących dochody budżetowe z różnych tytułów w szczególności, w tym pozwoleń na usunięcie drzew i krzewów oraz decyzji o nałożeniu kar pieniężnych. Natomiast w § 4 zarządzenia Nr 141/19 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 2 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu egzekucji administracyjnej należności pieniężnych” wprowadzony został termin 7 dni dokonania przez wydziały merytoryczne przypisu lub odpisu należności od dnia powstania należności lub otrzymania dokumentów źródłowych.

Przyczynami braku ujęcia w księgach Urzędu należności dotyczącej administracyjnej kary pieniężnej było nieprzekazanie przez pracowników Wydziału Ochrony Środowiska do Wydziału Budżetu decyzji w sprawie wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Zadania w zakresie ewidencji należności należały do pracowników Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Zespołu.

Wniosek nr 15

Ująć w księgach rachunkowych Urzędu Miasta Mysłowice należność z tytułu administracyjnej kary pieniężnej w wysokości 70.522,50 zł wynikającą z decyzji Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 26 czerwca 2019 r., mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 12 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania konta 240 „Pozostałe rozrachunki” ustalone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342), a ponadto wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska w zakresie terminowego przekazywania do Wydziału Budżetu decyzji w tym zakresie, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn.zm.).

- *Do 30 grudnia 2019 r. nieprawidłowo ujmowano w pozabilansowej ewidencji Urzędu Miasta Mysłowice należności warunkowe dotyczące opłat z tytułu wydawanych zezwoleń na wycinkę drzew z odroczonym terminem uiszczenia na okres trzech lat od dnia wydania zezwolenia, niezgodnie z zasadami funkcjonowania pozabilansowego konta 993 „Należności warunkowe”, wprowadzonego zarządzeniem Nr 543/18 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2018 r., zarządzeniem Nr 672/17 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 29 grudnia 2017 r., zarządzeniem Nr 641/15 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2015 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad (polityki) prowadzenia rachunkowości, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Te same zasady funkcjonowania konta 993 ustalono w aktualnie obowiązującej polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 574/19 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 31 grudnia 2019 r.*

Zgodnie ze wskazanym przepisem ustawy, należności (aktywa) to kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnej określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. W myśl zasad funkcjonowania pozabilansowego konta 993 określonych w uregulowaniach wewnętrznych, ww. konto służy do księgowania należności, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Do takich należności zalicza się m.in. opłaty za usunięcie drzew uwarunkowane nasadzeniami zastępczymi. Po stronie Wn konta 993 ujmuje się wartość należności warunkowych w momencie ich powstania. Kwoty należności warunkowych wyksięgowuje się z konta po stronie Ma. Do konta 993 powinna być prowadzona ewidencja analityczna według poszczególnych kontrahentów. Konto 993 wykazuje na koniec roku tylko saldo Wn oznaczające stan należności warunkowych.

Powyższe polegało na:

- *zaniechaniu ujęcia do dnia 30 grudnia 2018 r. w ewidencji pozabilansowej ww. należności powstałych w latach wcześniejszych na łączną kwotę 3.772.619,86 zł, w tym:*

- a) w 2014 r. w wysokości 60.488,07 zł, wynikających z 1 decyzji,*
- b) w 2015r. w wysokości 147.733,53 zł, wynikających z 2 decyzji,*
- c) w 2016 r. w wysokości 302.748,26 zł, wynikających z 3 decyzji,*
- d) w 2017 r. w wysokości 3.261.650,00 zł, wynikających z 3 decyzji.*

Decyzje te zostały ujęte w ewidencji pozabilansowej dopiero na podstawie dowodu PK /D/113 w dniu 31 grudnia 2018 r.

- *ujęciu w 2018 r. w ewidencji konta 993 należności wynikających z decyzji, na podstawie których naliczono opłaty za usunięcie drzew stanowiących dochód budżetu innych Gmin, na łączną kwotę 828.622,04 zł.*

Na powyższą kwotę składały się decyzje wydane w latach:

- a) w 2013 r. na kwotę 105.309,70 zł, dotyczące Gminy Tychy,*
- b) w 2016 r. na kwotę 370.487,34 zł, dotyczące Gminy Jaworzno i Gminy Tychy*
- c) w 2017 r. na kwotę 345.700,00 zł., dotyczące Miasta Sosnowca, spółki „Sosnowieckie Wodociągi” S.A., Miasta Katowice, Dąbrowy Górniczej,*
- d) w 2018 r. na kwotę 7.125,00 zł, dotyczące Miasta Katowice oraz Miasta Sosnowca.*

Należności stanowiące dochód budżetu innych gmin wyksięgowano dokumentem PK/D/123 z dnia 20 stycznia 2020 r. pod datą księgowania 31.12.2019 r.

Przyczynami braku ujęcia w ewidencji pozabilansowej ww. należności było nieterminowe przekazanie przez pracowników Wydziału Ochrony Środowiska do Wydziału Budżetu decyzji w zakresie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Zadania w zakresie ujmowania należności w ewidencji pozabilansowej należały do pracowników Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Zespołu.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska w zakresie terminowego przekazywania do Wydziału Budżetu decyzji w zakresie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, celem prawidłowego prowadzenia należności warunkowych na koncie pozabilansowym, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 12, art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn.zm.), mając na uwadze wymogi zakładowego planu kont oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn.zm.).

W zakresie inwentaryzacji:

- *W 2019 r. nieprawidłowo przeprowadzono inwentaryzację należności drogą potwierdzenia sald wobec kontrahentów prowadzących księgi rachunkowe poprzez:*
 - *wskazanie w protokole inwentaryzacji, że kontrahent potwierdził wysokość salda należności, natomiast faktyczne potwierdzenie nie nastąpiło lub nastąpiło po sporządzeniu protokołu,*

- potwierdzenie stanu należności na dzień 30 listopada 2019 r. w protokole inwentaryzacji Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji, pomimo że do niektórych kontrahentów zostało przesłane potwierdzenie należności wg stanu na dzień 17 grudnia 2019 r. oraz zaniechanie wyjaśnienia oraz rozliczenia ewentualnych różnic.

Zgodnie z § 2 ust. 6 pkt 6 lit. b Instrukcji przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji w Urzędzie Miasta Mysłowice przyjętej zarządzeniem Nr 458/19 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 28 października 2019 r. wraz ze zm., metoda inwentaryzacji uzgodnienie sald, czyli uzyskanie od kontrahentów pisemnych potwierdzeń stanu środków i rozrachunków: m.in. sald rozrachunków należności. W przypadku nieuzyskania od kontrahentów pisemnego potwierdzenia stanu środków i rozrachunków, bądź jego zanegowania, Wydział Budżetu przekazuje stosowne informacje do merytorycznej komórki organizacyjnej celem wyjaśnienia i weryfikacji należności. Po zakończeniu inwentaryzacji drogą uzgodnienia sald należności należy sporządzić zbiorczy protokół zinwentaryzowanych tą drogą składników aktywów i pasywów.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.), jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację należności drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Zgodnie z art. 27 ust. 2 ww. ustawy oraz wymogami § 1 ust. 3 i ust. 4 ww. Instrukcji inwentaryzacyjnej, przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

Ustawa o rachunkowości nie przewiduje tzw. „milczącego potwierdzenia salda”. Brak odpowiedzi dłużnika na wysłane przez wierzyciela pismo w sprawie uzgodnienia salda nie może być uznane za potwierdzenie tego salda przez kontrahenta (oznacza zatem saldo niepotwierdzone). Inwentaryzację takiej należności należy przeprowadzić drogą weryfikacji.

Powyższe dotyczyło protokołu inwentaryzacji z dnia 14 stycznia 2020 r. dokonanej drogą potwierdzenia sald należności cywilno-prawnych, na łączną kwotę wg protokołu 19.573,15 zł, na dzień 30 listopada 2019 r., w którym Zastępca Naczelnika Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji przekazał wypełnioną tabelę, zgodnie z którą 14 kontrahentów miało saldo zgodne, w tym 10 kontrahentów potwierdziło odbiór potwierdzeń. Żaden z ww. kontrahentów do 14 stycznia 2020 r. nie potwierdził sald należności. Z dokumentów źródłowych przedłożonych do kontroli wynikało, iż po dacie 14 stycznia 2020 r. do Wydziału Budżetu wpłynęło potwierdzenie tylko trzech kontrahentów, w tym dwóch kontrahentów potwierdziło niezgodność sald.

Ponadto, potwierdzenia sald przesłane do 10 kontrahentów zawierały stany należności na dzień 17 grudnia 2019 r., natomiast protokół inwentaryzacji drogą potwierdzenia salda wskazywały potwierdzenia należności na dzień 30 listopada 2019 r.

Nie ujawniono i nie wyjaśniono różnic inwentaryzacyjnych pomiędzy stanem należności cywilnoprawnych wobec ww. kontrahentów wymienionych w protokole inwentaryzacji

dokonanej drogą potwierdzenia sald na dzień 30 listopada 2019 r., a stanem tych należności wykazanym w księgach rachunkowych. Wydział Przygotowania i Realizacji Inwestycji nie wyjaśnił różnic inwentaryzacyjnych.

Pismo z załączonym protokołem inwentaryzacji drogą potwierdzenia sald na dzień 30 listopada 2019 r. zostało wysłane 10 stycznia 2020 r. do Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji przez Kierownika Zespołu Księgowości w Wydziale Budżetu.

Protokół inwentaryzacji dokonanej drogą potwierdzenia sald na dzień 30 listopada 2019 r. został przekazany do Wydziału Budżetu przez Zastępcę Naczelnika Przygotowania i Realizacji Inwestycji, a następnie dołączony do protokołu z dnia 15 stycznia 2020 r. nr OR-III.3241.18.2019.MP z uzgodnienia sald przez Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej.

Zgodnie z wyjaśnieniami, za weryfikację niepotwierdzonych pisemnie należności odpowiedzialni byli naczelnicy wydziałów. W protokole w kolumnie „data potwierdzenia” przyjęto datę potwierdzenia dostarczenia (zwrotki/zwrotu) potwierdzenia salda do kontrahenta, część potwierdzeń sald została wygenerowana na dzień 17 grudnia 2019 r., ponieważ w grudniu istniała konieczność dokonania przez Wydział merytoryczny odpisów i przypisów na kartach kontowych dotyczących osób prawnych. Po potwierdzeniu przez wydział merytoryczny, iż wszystkie przypisy należności zostały poprawnie zweryfikowane, Wydział Budżetu wygenerował i wysłał potwierdzenia sald z datą 17 grudnia 2019 r. Po wysłaniu potwierdzenia sald zostały sporządzone protokoły potwierdzenia sald wg. komórek organizacyjnych posiadających należności, które zawarte zostały w zbiorczym protokole z inwentaryzacji. W nagłówku protokołu dotyczącego należności Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji pominięto datę 17.12.2019 r.

W myśl § 7 ust.1 lit. b zarządzenia Nr 458/19 Prezydenta Miasta Mysłówice z dnia 28 października 2019 r. wraz ze zm., do kompetencji Głównego Księgowego należy zapewnienie dokonywania inwentaryzacji aktywów i pasywów drogą uzgodnienia sald, z zastrzeżeniem § 2 ust. 5 lit. b tej instrukcji, zgodnie z którym, naczelnicy wydziałów merytorycznych lub osoby materialnie odpowiedzialne odpowiadają za prawidłowe przygotowanie obszaru spisowego do inwentaryzacji umożliwiające dokonanie spisu wszystkich składników majątkowych.

Wniosek nr 17

Przeprowadzić inwentaryzację drogą potwierdzenia sald należności cywilno-prawnych oraz dokumentować fakt przeprowadzenia tej inwentaryzacji, stosownie do wymogów art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.) oraz obowiązujących regulacji wewnętrznych.

W zakresie planu finansowego:

- W uchwałach budżetowych Miasta Mysłówice na 2018 r., 2019 r., 2020 r. w dziale 600 „Transport i łączność”, rozdziale 60004 „Lokalny transport zbiorowy” zaplanowano wydatki bieżące z tytułu wpłat na rzecz KZK GOP w Katowicach w kwocie niższej od należnych wpłat Miasta Mysłówice na rzecz Związku w tym okresie.*

W myśl art. 249 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), w planie finansowym urzędu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się wszystkie wydatki budżetowe nieujęte w planach finansowych innych jednostek budżetowych, w tym wydatki związane z funkcjonowaniem organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego i zarządu jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei, w myśl art. 254 pkt 3 ww. ustawy, w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązuje m.in. następująca zasada gospodarki finansowej: dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W budżecie miasta na 2018 r. wydatki z tytułu dopłat do KZK GOP zaplanowano w wysokości 9.000.000,00 zł., natomiast zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały Zarządu Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach na 2018 r. dla Miasta Mysłowice ustalono dopłaty na 2018 r. na rzecz Związku w wysokości 14.200.076,93 zł. Zarządzeniami Prezydenta Miasta Nr: 275/18 z dnia 22 czerwca 2018 r., 364/18 z dnia 31 sierpnia 2018 r., 407/18 z dnia 28 września 2018 r., 445/18 z dnia 19 października 2018 r. dokonano zwiększenia planu wydatków z powyższego tytułu o łączną kwotę 5.239.444,00 zł. Następnie zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 445/18 z dnia 30 listopada 2018 r. zmniejszono planowane wydatki o kwotę 284.789,00 zł. Różnica pomiędzy planowaną kwotą wydatków bieżących na rzecz KZK GOP a należną do zapłaty wynosiła 245.421,93 zł.

W budżecie miasta na 2019 r. wydatki z tytułu dopłat do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii zaplanowano w wysokości 14.665.780,00 zł, natomiast zgodnie z załącznikiem do uchwały Zgromadzenia Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 25 czerwca 2018 r. dla Miasta Mysłowice ustalono dopłaty na 2019 r. na rzecz Związku w wysokości 16.115.780,00 zł. Zarządzeniami Prezydenta Miasta Nr: 73/19 z dnia 27 lutego 2019 r., 287/19 z 28 czerwca 2019 r., 345/19 z 19 lipca 2019 r. dokonano zwiększenia planowanych wydatków bieżących o łączną kwotę: 1.549.137,00 zł. Różnica pomiędzy planowaną kwotą wydatków bieżących na rzecz KZK GOP a należną do zapłaty wynosiła 99.137,00 zł.

W budżecie miasta na 2020 r. wydatki z tytułu dopłat do Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii zaplanowano w wysokości 13.519.917,00 zł. Zgodnie z załącznikiem do uchwały Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 29 października 2019 r. dla Miasta Mysłowice ustalono dopłaty na 2020 r. na rzecz Związku w wysokości 18.188.403,00 zł. Zarządzeniami Prezydenta Miasta Nr: 11/20 z dnia 9 stycznia 2020 r., 59/20 z dnia 11 lutego 2020 r., 60/20 z dnia 11 lutego 2020 r., 61/20 z dnia 11 lutego 2020 r., 62/20 z dnia 11 lutego 2020 r. zmniejszono planowane wydatki bieżące o łączną kwotę 1.880.636,00 zł. Plan po zmianach wynosił 11.639.281,00 zł. Do dnia zakończenia kontroli nie zwiększono planu.

W związku z trudną sytuacją finansową Gminy Mysłowice, w dniu 7 kwietnia 2020 r. pismem PI.030.37.2020.JK Prezydent Miasta Mysłowice zwrócił się do Przewodniczącego Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii o prolongowanie Gminie Mysłowice terminów płatności zobowiązań z tytułu składki zmiennej w 2020 r. 13 maja 2020 r. wniósł prośbę o rozłożenie na raty składki zmiennej za okres od czerwca do grudnia 2020 r. Decyzją Przewodniczącego Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii w sprawie odroczenia terminu płatności zaliczek na część zmiennej składki członkowskiej z dnia 16 czerwca 2020 r.

odroczone Gminie Mysłowice płatności za miesiące czerwiec - grudzień 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. na łączną kwotę 10.620.848,00 zł.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.), do zadań Prezydenta Miasta należało w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady miejskiej. Osobami odpowiedzialnymi za całość gospodarki finansowej Miasta Mysłowice, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, byli p. Edward Lasok – były Prezydent Miasta Mysłowice oraz p. Dariusz Wójtowicz – Prezydent Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 18

Zapewnić planowanie wydatków budżetowych stosownie do art. 249 ust. 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie dotacji:

- *W latach 2019 - 2020 przeprowadzono konkurs ofert na realizację zadania publicznego Miasta Mysłowice w obszarze zapobiegania i zwalczania zjawiska bezdomnych zwierząt na terenie miasta, w wyniku którego zlecono prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt z terenu Miasta Mysłowice podmiotowi, który nie spełniał wymagań lokalizacyjnych dla prowadzenia takiego rodzaju działalności.*

Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.), organ administracji publicznej przy rozpatrywaniu ofert ocenia możliwość realizacji zadania publicznego przez organizację pozarządową.

W załączniku do ogłoszenia otwartego konkursu ofert, wprowadzonego załącznikiem nr 1 do zarządzenia Nr 501/2018 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 6 grudnia 2018 r. określono dokumenty wymagane do złożenia oferty. Do oferty należało załączyć m.in. oświadczenie oferenta, że podmiot prowadzący działalność spełnia wymagania weterynaryjne określone dla danego rodzaju i zakresu prowadzonej działalności nadzorowanej (dla prowadzenia schroniska dla zwierząt), tj. m.in. wymagania lokalizacyjne.

Oferent, na potwierdzenie powyższego warunku, w swojej ofercie przedłożył m.in. oświadczenie z dnia 7 stycznia 2019, że jako podmiot prowadzący działalność spełnia wymagania weterynaryjne określone dla danego rodzaju i zakresu prowadzonej działalności nadzorowanej (dla prowadzenia schroniska dla zwierząt), tj. wymagania lokalizacyjne (...)stosownie do przepisu § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt.

Nie wniesiono uwag do przedłożonej oferty.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt

(Dz. U. Nr 158, poz. 1657), schronisko dla zwierząt powinno być zlokalizowane w miejscu oddalonym co najmniej o 150 m od siedzib ludzkich, obiektów użyteczności publicznej, zakładów należących do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, zakładów należących do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt, zakładów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przechowywania, operowania, przetwarzania, wykorzystywania lub usuwania ubocznych produktów zwierzęcych, rzeźni, targów, spędów, ogrodów zoologicznych oraz innych miejsc gromadzenia zwierząt.

Podmiot realizujący zadanie nie spełniał ww. warunków lokalizacyjnych.

Z akt sprawy wynikało, że schronisko znajduje się w odległości mniejszej niż 150 m od innych nieruchomości wskazanych w § 1 ust. 1 rozporządzenia.

Powyższe zostało stwierdzone w wyniku analizy map topograficznych na spotkaniu w dniu 29 listopada 2017 r., w którym wzięli udział inspektorzy Wojewódzkiej Inspekcji Weterynaryjnej w Katowicach, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Tychach oraz przedstawiciele Urzędu Miasta Mysłowice.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Tychach zwrócił się do Urzędu Miasta w Mysłowicach, jako właściciela nieruchomości, na której posadowione jest schronisko, o podjęcie działań umożliwiających doprowadzenie do zgodności z prawem działalności schroniska przy szczególnym uwzględnieniu odległości regulowanej rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt.

Następnie Powiatowy Lekarz Weterynarii w Tychach w decyzji Nr 98/2019 z dnia 17 maja 2019r. PIW.ZOZ.OZ.6117.77.2019 nakazał zapewnić lokalizację schroniska w odległości 150 m od obiektów użyteczności publicznej, zakładów należących do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, zakładów należących do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt, zakładów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przechowywania, operowania, przetwarzania, wykorzystywania lub usuwania ubocznych produktów zwierzęcych, rzeźni, targów, spędów, ogrodów zoologicznych oraz innych miejsc gromadzenia zwierząt, wypełniając tym samym dyspozycję § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt w terminie do dnia 31.12.2019 r. Decyzją Nr 348/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. PIW.ZOZ.OZ.6117.201.2019, zmieniono decyzję Nr 98/2019 z dnia 17 maja 2019, ustanawiając termin wykonania nakazu objętego decyzją do dnia 31 grudnia 2020 r.

Pomiędzy Gminą Mysłowice a Towarzystwem Opieki nad zwierzętami w Polsce z siedzibą w Warszawie zawarto kolejno umowy dzierżawy z dnia 13 stycznia 2014 r., z dnia 27 czerwca 2016 r., z dnia 29 stycznia 2018 r., z dnia 2 stycznia 2019 r. oraz umowa dzierżawy z dnia 2 stycznia 2020 r. Przedmiotem powyższych umów była dzierżawa nieruchomości gruntowej o powierzchni 2.000 m² znajdującej się w Mysłowicach przy ulicy Sosnowieckiej, z przeznaczeniem pod wybieg dla zwierząt przebywających w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Mysłowicach i pod drogę dojazdową do Schroniska w Mysłowicach.

Wobec tego, organ administracji publicznej oceniając złożoną ofertę, posiadał wiedzę o niespełnieniu warunków lokalizacyjnych schroniska przez oferenta. Dlatego też oceniając możliwość realizacji zadania publicznego przez tą organizację pozarządową, winien odrzucić jej ofertę jako niespełniającą warunków konkursu.

Podmiotowi temu w latach 2019 - 2020 udzielono dotacji na realizację zadania publicznego Miasta Mysłowice w obszarze zapobiegania i zwalczania zjawiska bezdomnych zwierząt na terenie miasta w zakresie prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt z terenu Miasta Mysłowice na podstawie umowy z dnia 9 stycznia 2019 r. w wysokości 300.000,00 zł. oraz umowy z dnia 2 stycznia 2020 r. w kwocie 300.000,00 zł.

Oceny formalnej i merytorycznej ofert dokonali członkowie komisji konkursowej powołani zarządzeniem Nr 5/2019 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 7 stycznia 2019 r. Wyniki otwartego konkursu ofert zatwierdził w dniu 8 stycznia 2019 r. p. Dariusz Wójtowicz – Prezydent Miasta Mysłowice.

W imieniu Miasta Mysłowice umowy dotacji z 2019 r. i z 2020 r. podpisał p. Dariusz Wójtowicz – Prezydenta Miasta Mysłowice, przy kontrasygnacie p. Lidii Łazarczyk – Skarbnika Miasta Mysłowice.

Wniosek nr 19

Wzmocnić nadzór nad członkami Komisji Konkursowej powołanych przez Prezydenta Miasta Mysłowice w zakresie oceny ofert, stosownie do art. 15 ust. 1 pkt.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057), mając na uwadze art. 68 i art. 69 usta. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

- W 2018 r. przeprowadzono konkurs ofert na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt z terenu Miasta Mysłowice, gdzie stwierdzono, że:*
 - zaniechano dochowania 21-dniowego terminu składania ofert od zamieszczenia ogłoszenia otwartego konkursu ofert w BIP, na stronie internetowej i na tablicy ogłoszeń. Naruszono tym art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450 z późn. zm.), zgodnie z którym, organ administracji publicznej zamierzający zlecić realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym, ogłasza otwarty konkurs ofert. Termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia.*
 - Zarządzeniem Nr 533/2018 z dnia 24 grudnia 2018 r. zostały zmienione informacje zawarte w ogłoszeniu o konkursie ofert wprowadzone załącznikiem Nr 1 do zarządzenia Nr 501/2018 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 6 grudnia 2018 r.*
 - Okres od dnia ukazania się zmienionego ogłoszenia (zarządzenie Nr 533/2018) o konkursie ofert w BIP (27 grudnia 2018 r.) na stronie internetowej i na tablicy ogłoszeń (24 grudnia 2018 r.) do dnia składania ofert (7 stycznia 2019 r.) wynosił odpowiednio 11 i 14 dni.*
 - w ogłoszeniu o konkursie ofert przyjętym zarządzeniem Nr 501/2018 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 6 grudnia 2018 r., zmienionego zarządzeniem Nr 533/2018 z dnia 24 grudnia 2018 r., nie wskazano informacji wymaganej art. 13 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, dotyczącej zrealizowanych przez Miasto Mysłowice*

w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadań publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym.

Ponadto, w związku z ww. zmianą ogłoszenia o konkursie, wyznaczono nowy termin składania ofert na dzień 7 stycznia 2019 r., natomiast nie zmieniono terminu dokonania wyboru oferty (pierwotnie wyznaczonego do 31 grudnia 2018 r.) oraz terminu realizacji zadania (pierwotnie ustalonego na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.).

Wyniki otwartego konkursu ofert zostały zatwierdzone w dniu 8 stycznia 2019 r. przez p. Dariusza Wójtowicza – Prezydenta Miasta Mysłowice, a umowa o wsparcie realizacji zadania publicznego miasta Mysłowice w obszarze zapobiegania i zwalczania zjawiska bezdomnych zwierząt na terenie miasta została zawarta w dniu 9 stycznia 2019 r. z terminem realizacji od 9 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

Zadania w zakresie przygotowania konkursu ofert, w tym ogłoszenia o konkursie, wykonywali pracownicy Wydziału Infrastruktury Miejskiej. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 20

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Infrastruktury Miejskiej w zakresie przygotowywania ogłoszenia o konkursie ofert zgodnie z wymogami art. 13 ust. 1, ust. 2 pkt 4, 6 i 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057).

W zakresie wynagrodzeń:

- Zaniechano uaktualnienia regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta Mysłowice przyjętego zarządzeniem Nr 242/09 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 20 maja 2009 r. do obowiązujących przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018r. poz. 936 z późn. zm.). Określony w Regulaminie wynagradzania poziom maksymalnego wynagrodzenia zasadniczego był niższy od minimalnego wynagrodzenia zasadniczego wskazanego w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia.

Wprowadzone zarządzeniem kwoty maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego ustalonego w kategoriach zaszeregowania zapisano następująco:

- w I kategorii zaszeregowania – do kwoty 1450 zł,
- w II kategorii zaszeregowania – do kwoty 1500 zł,
- w III kategorii zaszeregowania – do kwoty 1560 zł,
- w IV kategorii zaszeregowania – do kwoty 1630 zł,
- w V kategorii zaszeregowania – do kwoty 1700 zł,

Stosownie do postanowień ww. rozporządzenia, kwoty minimalnego miesięcznego poziomu wynagrodzenia zasadniczego w kategoriach zaszeregowania wynosiły:

- w I kategorii zaszeregowania – 1700 zł,
- w II kategorii zaszeregowania – 1720 zł,
- w III kategorii zaszeregowania – 1740 zł,

- w IV kategorii zaszeregowania – 1760 zł,

- w V kategorii zaszeregowania – 1780 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, wielokrotnie podejmowano próby dostosowania Regulaminu do obowiązujących przepisów, jednak na wprowadzenie zmian nie uzyskano akceptacji związków zawodowych działających w jednostce.

Za przygotowanie zmian w Regulaminie wynagradzania byli odpowiedzialni pracownicy Wydziału Organizacyjnego, Kadr i Płac. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 21

Dostosować zapisy Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miasta w Mysłowicach wprowadzonego zarządzeniem Nr 242/09 Prezydenta Miasta Mysłowice z dnia 20 maja 2009 r. w zakresie minimalnego wynagrodzenia zasadniczego do postanowień załącznika nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

W zakresie dodatków uzupełniających dla nauczycieli – art. 30a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela:

- *W sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za rok 2019 r. nieprawidłowo uwzględniono, w wydatkach poniesionych na wynagrodzenia, jednorazowe świadczenie na start w wysokości 43.000,00 zł. Naruszono tym art. 53a ust. 5 w związku z ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r., poz. 967 z późn. zm.), zgodnie z którym jednorazowe świadczenie na start w wysokości 1.000 zł nie uwzględnia się przy obliczaniu kwot wydatkowanych na średnie wynagrodzenia nauczycieli.*

W trakcie kontroli, sporządzono korektę sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2019 r.

Zawyżenie wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli stażystom nie spowodowało zaistnienia okoliczności powodujących konieczność wypłaty dodatku uzupełniającego dla nauczycieli tego stopnia awansu zawodowego, gdyż osiągnięte wynagrodzenia (bez świadczenia na start) nauczycieli na stopniu awansu zawodowego stażyści nadal były na poziomie wyższym niż średnie wynagrodzenia określone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Obowiązek przeprowadzenia analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli (w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela), spoczywa na organie prowadzącym szkołę, w myśl art. 30a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela. Powyższe przedkłada się na obowiązek weryfikowania przez organ prowadzący danych przekazanych przez wszystkie szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez Miasto Mysłowice.

Z wyjaśnień udzielonych w trakcie kontroli wynikało, że jednostką, która zajmuje się ww. analizą, jest Miejski Zespół Obsługi Placówek Oświatowych.

W Urzędzie nie weryfikowano prawidłowości kwot wskazanych w analizie przygotowanej przez ww. jednostkę.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za rok 2019 r. podpisał Dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Placówek Oświatowych w Mysłowicach.

Wniosek nr 22

Zapewnić kontrolę danych wynikających z analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli przygotowywanej przez Miejski Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Mysłowicach, celem prawidłowego sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, z uwzględnieniem wymogów art. 53a ust. 5 w związku z ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215), mając na uwadze art. 30 ust. 3 i art. 30a ust. 1 tej ustawy, a ponadto art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej